

**SYSTÉM VNITŘNÍCH ZÁSAD, POSTUPŮ A KONTROLNÍCH
OPATŘENÍ K NAPLNĚNÍ POVINNOSTÍ STANOVENÝCH
ZÁKONEM Č. 253/2008 SB.**

**ŽLUTĚ VYZNAČENÉ ZMĚNY OPROTI
PŘEDCHOZÍMU ZNĚNÍ**

NÁZEV POVINNÉ OSOBY:.....

IČO:.....

SÍDLO:.....

TYP POVINNÉ OSOBY: [Pro který/é typ(y) povinné osoby dle § 2 AML zákona je SVZ určen]

Obsah

1	Seznam zkratk	4
2	Vymezení pojmů	4
3	Identifikace klienta	8
3.1	Provádění identifikace	9
3.1.1	Zjišťování identifikačních údajů	9
3.1.2	Zjišťování politicky exponovaných osob	11
3.1.3	Zjišťování osob, na které se vztahují mezinárodní sankce	12
3.2	Další možnosti provádění identifikace	12
3.2.1	Identifikace klienta zastoupeného na základě plné moci	12
3.2.2	Identifikace klienta zastoupeného zákonným zástupcem nebo opatrovníkem	13
3.2.3	Zprostředkovaná identifikace	13
3.2.4	Převzetí identifikace	13
4	Postupy pro provádění kontroly klienta, stanovování rozsahu kontroly klienta odpovídající riziku legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu	14
4.1	Získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu	16
4.2	Zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele	16
	Postupy, kdy nelze zjistit skutečného majitele klienta z veřejně dostupných zdrojů	17
4.3	Průběžné sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu	17
4.4	Přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod nebo obchodní vztah týká	18
4.5	Opatření přijatá za účelem zjištění původu majetku v případě obchodního vztahu s PEP	18
4.6	Další informace k provádění identifikace a kontroly klienta	19
5	Zjednodušená identifikace a kontrola klienta	20
6	Výjimky z povinnosti identifikace a kontroly klienta	20
7	Hodnocení rizik	21
7.1	Riziková kategorizace typu klientů s ohledem na rizikové faktory	23
7.2	Riziková kategorizace produktů a s nimi souvisejících služeb, které mohou být zneužity k ML/FT	23
7.3	Podrobný demonstrativní výčet znaků podezřelých obchodů	24
7.3.1	Fakultativní znaky podezřelých obchodů	24
7.3.2	Obligatoční znaky podezřelých obchodů	25
8	Neuskutečnění obchodu	25
9	Postup pro zpřístupnění uchovávaných údajů příslušným orgánům	26
	Uchovávání údajů	26

10	Pravidla a postupy, kterými se při nabízení služeb nebo produktů povinné osoby řídí třetí osoby jednající jménem a na účet této povinné osoby.....	27
11	Postup od zjištění podezřelého obchodu do okamžiku doručení oznámení FAÚ, pravidla pro zpracování podezřelého obchodu a určení osob, které podezřelý obchod vyhodnocují.....	27
11.1	Situace, kdy se na FAÚ podává OPO.....	27
11.2	Kontakty na Finanční analytický úřad.....	28
11.3	Náležitosti OPO.....	28
12	Opatření, která vyloučí zmaření nebo podstatné ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti bezodkladným splněním příkazu klienta.....	30
13	Technická a personální opatření, která zajistí provedení odkladu splnění příkazu klienta podle § 20 AML zákona a ve stanovené lhůtě splnění informační povinnosti podle § 24 AML zákona.....	31
13.1	Kontaktní osoba.....	31
13.2	Splnění informační povinnosti.....	31
13.3	Opatření při provedení odkladu splnění příkazu klienta.....	32
14	V případech uvedených v § 24a odst. 2 AML zákona popis doplňkových opatření k účinnému zvládnutí rizika legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu.....	33
15	Ustanovení o povinnosti mlčenlivosti.....	33
16	Ustanovení o zajišťování školení zaměstnanců.....	33
17	Ustanovení o vypracování hodnotících zpráv povinné osoby.....	34
18	Závaznost a účinnost.....	34

1 Seznam zkratk

AML zákon	zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
AML vyhláška	vyhláška č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
AML/CFT prevence	Opatření v oblasti prevence legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (Anti-Money Laundering / Countering the Financing of Terrorism)
ML/FT	legalizace výnosů z trestné činnosti / financování terorismu (Money Laundering / Financing of Terrorism)
ČNB	Česká národní banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EU	Evropská unie
FAÚ	Finanční analytický úřad
OPO	oznámení podezřelého obchodu
PEP	politicky exponovaná osoba (Politically Exposed Person)
sankční zákon	zákon č. 69/2006 Sb., o provádění mezinárodních sankcí, ve znění pozdějších předpisů
SVZ	systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření k naplnění povinností stanovených AML zákonem
ZHH	zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách

2 Vymezení pojmů

Financování terorismu	<p>Shromažďování nebo poskytnutí peněžních prostředků nebo jiného majetku s vědomím, že bude, byť i jen zčásti, použit ke spáchání trestného činu teroru, teroristického útoku nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu, nebo k podpoře osoby nebo skupiny osob připravujících se ke spáchání takového trestného činu.</p> <p>Jednání vedoucí k poskytnutí odměny nebo odškodnění pachatele trestného činu teroru, teroristického útoku nebo trestného činu, který má umožnit nebo napomoci spáchání takového trestného činu, nebo osoby blízké ve smyslu trestního zákona, nebo sbírání prostředků na takovou odměnu nebo na odškodnění.</p> <p>Pro účely AML zákona i financování šíření zbraní hromadného ničení, kterým se rozumí shromažďování nebo poskytnutí peněžních prostředků nebo jiného majetku s vědomím, že bude, byť i jen zčásti, použit šířitelem zbraní hromadného ničení nebo bude použit na</p>
------------------------------	--

	<p>podporu šíření takových zbraní v rozporu s požadavky mezinárodního práva.</p> <p>Není rozhodující, zda ke shora uvedenému jednání došlo nebo má dojít zcela nebo zčásti na území ČR nebo v cizině.</p>
Legalizace výnosů z trestné činnosti	<p>Jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem; uvedené jednání spočívá například:</p> <ul style="list-style-type: none"> - v přeměně nebo převodu majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti, za účelem jeho utajení nebo zastření jeho původu nebo za účelem napomáhání osobě, která se účastní páchaní takové činnosti, aby unikla právním důsledkům svého jednání, - v utajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, pohybu majetku nebo nakládání s ním nebo změny práv vztahujících se k majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti, - v nabytí, držení, použití majetku nebo nakládání s ním s vědomím, že pochází z trestné činnosti, - ve zločinném spolčení osob nebo jiné formě součinnosti za účelem jednání uvedeného výše. <p>Není rozhodující, zda ke shora uvedenému jednání došlo nebo má dojít zcela nebo zčásti na území ČR nebo v cizině.</p>
Neprůhledná vlastnická struktura	<p>Stav, kdy nelze zjistit skutečného majitele nebo vlastnickou a řídicí strukturu klienta z:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veřejného rejstříku, evidence svěřenských fondů nebo evidence údajů o skutečných majitelích vedených orgánem veřejné moci České republiky, - obdobného rejstříku nebo evidence jiného státu, - jiného zdroje nebo kombinace zdrojů, které povinná osoba důvodně považuje za důvěryhodné a o kterých se důvodně domnívá, že ve svém celku poskytují úplné a aktuální informace o skutečném majiteli a vlastnické a řídicí struktuře klienta, zejména pokud budou vydány orgánem veřejné moci, nebo budou úředně ověřené.
Obchod	<p>Každé jednání povinné osoby s jinou osobou, pokud takové jednání směřuje k nakládání s majetkem této jiné osoby nebo k poskytnutí služby této jiné osobě.</p> <p>Je-li platba rozdělena na několik samostatných plnění, je hodnotou obchodu nebo platby jejich součet, jestliže spolu tato plnění souvisí.</p> <p><u><i>[Pojem obchod má dvě roviny. Za první se jím myslí jednotlivý/jednorázový/příležitostný obchod (např. koupě zboží + platba, jednorázová směna valut) bez navázání obchodního vztahu. Za druhé po navázání obchodního vztahu v jeho rámci se odehrávají také jednotlivé (dílčí) obchody stejného nebo podobného typu (např. převod peněz, cenných papírů). Vzhledem k tomu, že některé typy povinných osob uzavírají s klienty výhradně jednorázové obchody, jiné navazují s klienty obchodní vztahy, resp. se jedná o kombinaci obou, je potřebné, aby povinná osoba tyto skutečnosti zohlednila ve svém SVZ.]</i></u></p> <p><u><i>[O jednorázový obchod mimo obchodní vztah se vždy jedná v případě, kdy klient povinné osoby podle § 2 odst. 1 písm. c) AML zákona nenavázal s touto povinnou osobou obchodní vztah (viz níže) nebo kdy</i></u></p>

	<p><u><i>má např. zřízeno dočasné uživatelské konto ve smyslu § 80 ZHH.]</i></u></p> <p><u><i>[Specifikujte druhy jednorázových obchodů, které s klienty uzavíráte. Podle Vámi vykonávané činnosti se může jednat např. o směnářenské obchody, dočasné uživatelské konto, uzavření rezervační smlouvy, smlouvy o zprostředkování prodeje nemovitosti...]</i></u></p>
Obchodní vztah	<p>Smluvní vztah mezi povinnou osobou a jinou osobou, jehož účelem je nakládání s majetkem této jiné osoby nebo poskytování služeb této jiné osobě, jestliže je při vzniku smluvního vztahu s přihlédnutím ke všem okolnostem zřejmé, že bude obsahovat opakující se plnění.</p> <p><u><i>[Podle § 54 odst. 7 AML zákona je obchodním vztahem vždy smlouva o účtu, jednorázový vklad, pojistná smlouva a poskytování platebních služeb prostřednictvím elektronických peněz nebo veřejné mobilní sítě.]</i></u></p> <p><u><i>[O obchodní vztah se vždy jedná v případě, kdy klient povinné osoby podle § 2 odst. 1 písm. c) AML zákona podléhá povinnosti registrace klientů ve smyslu ZHH nebo má otevřeno hráčské konto, vystavenou VIP kartu nebo je u povinné osoby evidován jiným způsobem. Podrobnější informace lze nalézt v Metodické pokynu FAÚ č. 6 ze dne 7. 12. 2016 - Provádění identifikace a kontroly klienta provozovateli hazardních her.]</i></u></p> <p><u><i>[Specifikujte druhy obchodních vztahů, které s klienty uzavíráte. Podle Vámi vykonávané činnosti se může jednat např. o zřízení uživatelského konta, poskytnutí sídla společnosti, uzavření rámcové smlouvy o platebních službách...]</i></u></p>
Podezřelý obchod	<p>Obchod uskutečněný za okolností vyvolávajících podezření ze snahy o legalizaci výnosů z trestné činnosti nebo podezření, že v obchodu užitá prostředky jsou určeny k financování terorismu, nebo že obchod jinak souvisí nebo je spojen s financováním terorismu, anebo jiná skutečnost, která by mohla takovému podezření nasvědčovat.</p> <p><u><i>[Okolnosti, které vyvolávají podezření, mohou být například anomálie v chování klienta oproti jeho obvyklému chování nebo oproti chování množiny klientů obdobného typu. Vždy je potřeba specifikovat, zda se jedná o fakultativně podezřelý obchod, kdy o jeho podezřelosti rozhoduje povinná osoba, nebo zda půjde o obligatorně podezřelý obchod, uvedený v § 6 odst. 2 AML zákona, při jehož zjištění má povinná osoba vždy oznamovací povinnost]</i></u></p>
Politicky exponovaná osoba	<p>a) fyzická osoba, která je nebo byla ve významné veřejné funkci s celostátním nebo regionálním významem, jako je zejména hlava státu, předseda vlády, vedoucí ústředního orgánu státní správy nebo jeho zástupce (náměstek, státní tajemník), člen parlamentu, člen řídicího orgánu politické strany, vedoucí představitel územní samosprávy, soudce nejvyššího soudu, ústavního soudu nebo jiného nejvyššího justičního orgánu, proti jehož rozhodnutí obecně (až na výjimky) nelze použít opravné prostředky, člen bankovní rady centrální banky, vysoký důstojník ozbrojených sil nebo sboru, člen nebo zástupce člena (je-li jím právnická osoba) statutárního orgánu obchodní korporace ovládané státem, velvyslanec nebo vedoucí diplomatické mise, anebo fyzická osoba, která obdobnou funkci vykonává nebo vykonávala v jiném státě, v orgánu EU anebo v mezinárodní organizaci,</p> <p>b) fyzická osoba, která je:</p> <p>1) osobou blízkou k osobě, která je uvedena v písmenu a),</p>

	<p>2) která je společníkem nebo skutečným majitelem stejné právnické osoby, popřípadě svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti, jako osoba uvedená v písmenu a), nebo je o ní povinné osobě známo, že je v jakémkoli jiném blízkém podnikatelském vztahu s osobou uvedenou v písmenu a),</p> <p>3) která je skutečným majitelem právnické osoby, popřípadě svěřenského fondu nebo jiného obdobného právního uspořádání bez právní osobnosti, o kterých je povinné osobě známo, že byly vytvořeny ve prospěch osoby uvedené v písmenu a).</p>
Průkaz totožnosti	Doklad vydaný orgánem veřejné správy, v němž je uvedeno jméno a příjmení, datum narození a z něhož je patrná podoba, popřípadě i jiný údaj umožňující identifikovat osobu, která doklad předkládá, jako jeho oprávněného držitele.
Riziková země	Země riziková z hlediska legalizace výnosů z trestné činnosti, financování terorismu nebo z hlediska šíření zbraní hromadného ničení. Seznam těchto zemí je stanoven nařízením Komise (EU) 2016/1675 ze dne 14. července 2016, kterým se směrnice (EU) 2015/849 Evropského parlamentu a Rady doplňuje o identifikaci vysoce rizikových třetích zemí se strategickými nedostatky, platném znění. Další rizikové země jsou uvedeny v příloze, která je součástí SVZ. <u><i>[Nad rámec tohoto seznamu je třeba, aby si povinné osoby zavedly interní seznam zemí, které považují za rizikové (v rámci tohoto seznamu povinné osoby zohlední některé veřejně dostupné seznamy rizikových zemí, např. http://www.oecd.org/tax/transparency/ - záložka <i>compliance ratings</i>, nebo www.transparency.org/gcb2013/countries). Je třeba, aby seznamy rizikových zemí byly součástí SVZ.]</i></u>
Skutečný majitel	<p>Fyzická osoba (případně několik fyzických osob), která má fakticky nebo právně možnost vykonávat přímo nebo nepřímo rozhodující vliv v právnické osobě, ve svěřenském fondu nebo v jiném právním uspořádání bez právní osobnosti. Má se za to, že při splnění těchto podmínek skutečným majitelem je:</p> <p>a) u obchodní korporace fyzická osoba,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě disponuje více než 25 % hlasovacích práv této obchodní korporace nebo má podíl na základním kapitálu větší než 25 %, 2. která sama nebo společně s osobami jednajícími s ní ve shodě ovládá osobu uvedenou v bodě 1, 3. která má být příjemcem alespoň 25 % zisku této obchodní korporace, nebo 4. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit podle bodů 1 – 3, <p>b) u spolku, obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků jednotek, církve, náboženské společnosti nebo jiné právnické osoby podle zákona upravujícího postavení církví a náboženských společností fyzická osoba,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. která disponuje více než 25 % jejich hlasovacích práv, 2. která má být příjemcem alespoň 25 % z jí rozdělovaných prostředků, nebo 3. která je členem statutárního orgánu, zástupcem právnické osoby v tomto orgánu anebo v postavení obdobném postavení člena statutárního orgánu, není-li skutečný majitel nebo nelze-li jej určit

	<p>podle bodu 1 nebo 2,</p> <p>c) u nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti fyzická osoba nebo skutečný majitel fyzické osoby, která je v postavení,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zakladatele, 2. svěřenského správce, 3. obmyšleného, 4. osoby, v jejímž zájmu byla založena nebo působí nadace, ústav, nadační fond, svěřenský fond, nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, není-li určen obmyšlený, a 5. osoby oprávněné k výkonu dohledu nad správou nadace, ústavu, nadačního fondu, svěřenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti. <p><u>[Podle § 4 odst. 1 písm. a) ZHH mohou být klienty povinných osob uvedených v § 2 odst. 1 písm. c) AML zákona pouze fyzické osoby. Proto se těchto povinných osob netýkají ustanovení o klientech - právnických osobách, svěřenských fondech apod., jejich skutečném majiteli, povinnosti stanovené v § 9 odst. 2 písm. b) AML zákona a další související ustanovení, např. neprůhledná vlastnická struktura, země původu právnické osoby apod.]</u></p>
Země původu	<ul style="list-style-type: none"> - u klienta - fyzické osoby každý stát, jehož je tato osoba státním příslušníkem, a současně všechny další státy, ve kterých je přihlášená k pobytu delšímu než 1 rok, nebo k trvalému pobytu, pokud jsou povinné osobě známy, - u klienta - právnické osoby, která je zároveň povinnou osobou ve smyslu § 2 AML zákona, je zemí původu stát, ve kterém má své sídlo, - u klienta - právnické osoby, která není zároveň povinnou osobou ve smyslu § 2 AML zákona, je zemí původu stát, ve kterém má své sídlo, a současně všechny státy, v nichž má pobočku.
	<p><u>[Podle potřeby a specifické činnosti konkrétní povinné osoby doplňte další pojmy.]</u></p>

3 Identifikace klienta

[Popište konkrétní postupy identifikace klienta uplatňované v rámci povinné osoby pro jednotlivé poskytované služby / produkty s využitím dále uvedených zásad.]

První identifikaci klienta, který je fyzickou osobou, a každé fyzické osoby jednající jménem klienta, který je právnickou osobou, provede povinná osoba za fyzické přítomnosti identifikovaného, pokud AML zákon nestanoví jinak [viz čl. 3. 2. Další možnosti provádění identifikace, pokud tyto jako povinná osoba aplikujete, resp. můžete je aplikovat na základě AML zákona.]

[Identifikaci a kontrolu klienta pro povinné osoby mohou provádět (kromě finančních a úvěrových institucí) pouze osoby, které mají s danou povinnou osobou uzavřen pracovní-právní vztah. U povinných osob, které jsou finančními nebo úvěrovými institucemi je výjimka pozitivně vymezená v ustanovení § 11 odst. 5 AML zákona.]

3.1 Provádění identifikace

Povinná osoba provede identifikaci klienta:

- nejpozději tehdy, kdy je zřejmé, že hodnota **jednorázového** obchodu překročí částku 1 000 EUR [pro jednotlivé typy poskytovaných obchodů, na které se nevztahuje § 7 odst. 2 AML zákona, stanovte (na základě provedení hodnocení rizik podle § 21a AML zákona) hodnotu obchodu, při jejímž dosažení vždy provedete identifikaci klienta. Tato hodnota však nesmí přesáhnout 1 000 EUR (s ohledem na provedené hodnocení rizik mají povinné osoby možnost částečně si nastavit svoji hranici, od které budou provádět identifikaci klienta v případě jednorázového obchodu, případně i u jednorázových obchodů identifikaci provádět vždy bez ohledu na jakoukoli hranici).]
- vždy bez ohledu na shora stanovený limit, pokud jde o:
 - podezřelý obchod;
 - [Dále doplňte podle § 7 odst. 2 a 3 AML zákona na základě činností, které jako povinná osoba vykonáváte, resp. zda navazujete s klienty obchodní vztahy.]

Je-li obchod rozdělen na několik samostatných plnění, je hodnotou obchodu součet těchto plnění, jestliže spolu tato souvisí. Zjevně spolu související plnění je tedy nutné sčítat a považovat za jeden obchod. [Toto pravidlo vyplývá z § 54 odst. 4 AML zákona a má zásadní vliv na uplatnění povinnosti identifikace a kontroly klienta. Specifikujte konkrétní případy, které mohou nastat v rámci výkonu Vaší činnosti (např. směnářské transakce, nákupy žetonů,... uskutečněné jedním klientem bezprostředně po sobě nebo v několika bezprostředně po sobě následujících dnech, aby bylo zajištěno, že nedojde k účelovému rozdělování částek pod hranici povinnosti identifikace klienta). Současně uveďte konkrétní postup jednotlivých pracovníků při sčítání souvisejících transakcí.]

3.1.1 Zjišťování identifikačních údajů

Povinná osoba v rámci provádění identifikace klienta, který je:

- **fyzická osoba nepodnikatel:** zjistí všechna jména a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství. Povinná osoba údaje zaznamená a ověří z průkazu totožnosti (jsou-li v něm uvedeny), dále zaznamená druh a číslo průkazu totožnosti, stát, popřípadě orgán, který jej vydal a dobu jeho platnosti. Současně povinná osoba ověří shodu podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti;
- **fyzická osoba podnikatel:** zjistí všechna jména a příjmení, rodné číslo, a nebylo-li přiděleno, datum narození, místo narození, pohlaví, trvalý nebo jiný pobyt a státní občanství. Povinná osoba údaje zaznamená a ověří z průkazu totožnosti, dále zaznamená druh a číslo průkazu totožnosti, stát, případně orgán, který jej vydal a dobu jeho platnosti. Současně povinná osoba ověří shodu podoby s vyobrazením v průkazu totožnosti. Dále je nutné zaznamenat název obchodní firmy, odlišující dodatek nebo další označení, místo podnikání a identifikační číslo osoby;
- **právnícká osoba:** zjistí název obchodní firmy včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, sídlo, identifikační číslo osoby nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí. Tyto identifikační údaje povinná osoba zaznamená a ověří z dokladu o existenci právnické osoby, kterým je platný výpis z OR nebo jiného podnikatelského registru. Pokud je klientem právnická osoba zapsaná do českého obchodního rejstříku, povinná osoba si může buď klientem předložený výtisk výpisu z OR na portálu justice.cz ověřit, případně v rámci identifikace klienta příslušné údaje přímo z tohoto elektronického rejstříku stáhnout či zkontrolovat data uvedená klientem ústně či v písemném sdělení. Pokud se jedná o zahraniční právnickou osobu, platný výpis z podnikatelského registru musí být povinné osobě předložen v originále nebo kopii ověřené k tomu oprávněnou autoritou, není-li veřejně dostupný v obdobně ověřitelné podobě jako aktuálně výpisy z OR v ČR. Povinná osoba dále provede identifikaci fyzických osob, které jménem této právnické osoby jednají v daném obchodu (nebo obchodního vztahu). U fyzických osob, které jsou členem statutárního orgánu této právnické osoby, avšak v rámci předmětného obchodu

(nebo obchodního vztahu) nejednají, se zjišťují a zaznamenávají údaje ke zjištění a ověření totožnosti. Těmito údaji jsou ty, které lze zjistit z dostupných zdrojů, typicky z obchodního rejstříku, tj. zejména jméno, příjmení, datum narození a adresa. V případě, že statutárním orgánem klienta (případně jeho členem nebo ovládací osobou) je jiná právnická osoba, povinná osoba zaznamenaná i její identifikační údaje.

- **svěřenský fond nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti:** zjistí jeho označení a identifikační údaje jeho správce, obhospodařovatele nebo osoby v obdobném postavení v rozsahu, v jakém jsou stanoveny výše dle toho, zda se jedná o fyzické či právnické osoby.

Ke zjišťování jednotlivých údajů:

- **Rodné číslo:** údaj povinný u občanů ČR, cizinců s povolením k pobytu na území ČR, azylantů a dalších osob, kterým je rodné číslo přidělováno podle § 16 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel ve znění pozdějších předpisů.
- **Datum narození:** údaj povinný u osob, které nemají přiděleno rodné číslo dle předpisů ČR.
- **Pohlaví:** údaj nabývá na významnosti zejména u cizinců se jmény, z nichž pohlaví není zřejmé (např. neobsahují koncovku –ová), nebo nevyplývá-li z rodného čísla.
- **Místo narození:** formát pro zaznamenání místa narození není AML zákonem předepsán, měl by být srozumitelný a jednoznačný. [Z jazykového hlediska „místem“ zřejmě nemůže být pouze stát, ale skutečně vhodným způsobem konkretizované místo, tedy například obec + stát. Pokud se zaznamená pouze název obce, z něhož lze dovodit, že se jedná o území ČR, je zřejmě zbytečné dopisovat i stát. Bude však nutné si dát pozor na použití názvu města, které se ve stejné podobě vyskytuje i v jiném státě. Na druhou stranu u některých osob pocházejících z cizího státu bude problém určit konkrétní místo, pokud není uvedeno v osobních dokladech. Pak bude prakticky nemožné zaznamenat podrobnější určení místa narození než stát.]
- **Trvalé nebo jiné bydliště:** označení příslušného bydliště [bydliště by mělo být dohledatelné a existující (možnost ověření na internetu), přičemž by mělo být ověřitelné v příslušných dokladech. Obvykle se tím myslí číslo domu (případně i bytu), ulice, obec, stát. Nestačí tedy jen název ulice a číslo domu, ale nezbytné je rovněž uvést obec. Poštovní směrovací číslo není podmínkou, navíc není ani ve všech státech používáno, případně může mít i různý formát; na druhou stranu je nesporný jeho význam pro upřesnění v případě nebezpečí záměny. Užívá-li osoba více adres, je vhodné zaznamenat všechny uváděné.]
- **Orgán, který vydal průkaz totožnosti:** tento údaj je nutné zaznamenávat zejména v situaci, kdy je klientem státní příslušník ČR, v takovém případě není účelné zaznamenat pouze stát, který průkaz totožnosti vydal, neboť tento průkaz nemohl vydat nikdo jiný než ČR (kromě případů, kdy má klient dvojí občanství a za účelem identifikace předkládá průkaz totožnosti vydaný jiným státem než ČR).
- **Požadované druhy průkazu totožnosti:**
 - Občanský průkaz, cestovní pas, řidičský průkaz, průkaz o povolení pobytu cizince, zbrojní průkaz atd.
 - Uvedené druhy průkazů totožnosti lze akceptovat pouze v případě, že splňují tyto náležitosti:
 - ✓ jde o platný a státem vydaný doklad;
 - ✓ nejedná se o průkaz poškozený nad obvyklou míru opotřebení (např. chybějící listy, slepovaný, přepisovaný, nečitelný apod.);
 - ✓ podobenka držitele na průkazu musí odpovídat skutečné podobě držitele a musí být natolik zřetelná nebo nepoškozená, aby podle ní bylo možné držitele s dostatečnou mírou pravděpodobnosti ztotožnit;
 - ✓ jde o doklad, ze kterého lze určit, který orgán kterého státu jej vydal;

- ✓ jde o doklad, který z jakéhokoliv důvodu nevzbuzuje pochybnosti o své pravosti.

Některé identifikační údaje (např. pohlaví, adresa pobytu) nemusí být v každém průkazu totožnosti uvedeny. [Takové údaje mohou být zjištěny např. jen na základě prohlášení identifikovaného, lépe však z dalšího podpůrného dokladu. Zde povinná osoba určí vlastní opatření, zda postačí prohlášení klienta nebo zda chybějící údaje budou požadovány doložit jiným typem dokumentu, a to například podle charakteru obchodu nebo podle typu klienta.]

Povinná osoba může pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů a zpracovávat takto získané informace pro účely AML zákona. Pořizování kopií osobních dokladů v rámci osobní identifikace je možné jen se souhlasem jejich držitele.

Jestliže má povinná osoba při uzavírání obchodu (nebo obchodního vztahu) podezření, že klient nejedná svým jménem, nebo že zastírá, že jedná za třetí osobu, vyzve klienta, aby doložil originál nebo ověřenou kopii plné moci k zastupování. Této výzvě je povinen každý vyhovět.

3.1.2 Zjišťování politicky exponovaných osob

V rámci identifikace klienta povinná osoba zjišťuje a zaznamenává, zda klient není politicky exponovanou osobou. Takto je nutné ověřit klienta a všechny osoby, které jsou skutečným majitelem klienta, pokud je tento zjištěn.

Zda je klient PEP lze zjistit:

- použitím některého ze systémů pro kontrolu a vyhledávání „rizikových“ klientů, které jsou založeny na veřejných zdrojích a které jako placenou službu poskytují některé specializované podnikatelské subjekty;
- aktivní vyhledávací činností, např. prohledáváním otevřených zdrojů a dalších informací (médiu, internet, osobní znalost, případně také relevantní informace od jiných institucí);
- prohlášením klienta při identifikaci na počátku obchodu (nebo obchodního vztahu); [současně s tím je vhodné klienta zavázat i k oznámení případné změny, pokud by nastala v době trvání obchodního vztahu]. [Tuto metodu doporučujeme provádět v kombinaci s jednou z výše uvedených možností.]

[Zde specifikujte metodu, konkrétní opatření a postupy jakými zjišťování PEP provádíte.]

[Blíže informace týkající se PEP v souvislosti s plněním těchto dalších povinností lze nalézt v Metodickém pokynu FAÚ č. 7 ze dne 23. 4. 2018 - Opatření vůči politicky exponovaným osobám.]

Na zjištění, že klient je PEP, jsou navázány další povinnosti. Kromě jiného je v níže uvedených situacích nutné schválení statutárního orgánu povinné osoby nebo jím pověřené osoby k řízení v oblasti AML/CFT prevence (pokud tato osoba souhlas nevydá, nesmí dojít k uskutečnění obchodu, a to:

- při vzniku obchodního vztahu s PEP, nebo v jeho pokračování, pokud se klient stal PEP až v průběhu obchodního vztahu;
- při byť i jen částečném postoupení plnění ze životního pojištění, kdy oprávněnou osobou z tohoto pojištění je PEP a provedením kontroly klienta (které je v tomto případě povinné, na základě které byly zjištěny všechny významné okolnosti a průběh obchodního vztahu, bylo zjištěno zvýšené riziko zneužití pro ML/FT.

Zjišťování, zda klienti jsou či nejsou PEP, je nutné provést před uskutečněním obchodu (nebo uzavřením obchodního vztahu), u obchodního vztahu je třeba nastavit opatření, která umožní zjistit, že se klient stal PEP kdykoliv v průběhu jeho trvání.

Povinnosti a omezení vztahující se k politicky exponovaným osobám uplatní povinná osoba ještě nejméně po dobu 12 měsíců ode dne, kdy politicky exponovaná osoba přestala vykonávat příslušnou funkci; vždy však do doby, než povinná osoba na základě hodnocení rizik vyloučí u klienta riziko specifické pro politicky exponované osoby. Po tuto dobu se ve

stejném rozsahu uplatní také vůči klientovi, jehož skutečným majitelem je politicky exponovaná osoba, a vůči osobě, o níž je povinné osobě známo, že jedná ve prospěch politicky exponované osoby.

[V případě zjištění, že se jedná o PEP je nutné, kromě identifikace, plnit další povinnosti stanovené v AML zákonem, viz § 9, 13 a 15 AML zákona.]

3.1.3 Zjišťování osob, na které se vztahují mezinárodní sankce

V rámci identifikace klienta povinná osoba zjišťuje a zaznamenává, zda klient není osobou, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce finanční povahy (dále jen „sankcionovaný subjekt“). Takto je nutné ověřit klienta, osoby, které jsou oprávněny jednat jménem klienta v rámci předmětného obchodu (nebo obchodního vztahu), a v případě klienta - právnické osoby také všechny osoby, které jsou členy statutárního orgánu klienta, všechny zjištěné skutečné majitele klienta a všechny osoby zjištěné na základě informací získaných provedeným zjišťováním řídicí a vlastnické struktury klienta.

Informace o aktuálních sankcích a sankcionovaných osobách a subjektech lze zjistit prostřednictvím:

- sankční mapy EU, uveřejněné na webových stránkách www.sanctionsmap.eu, a současně
- z nařízení vlády č. 210/2008 Sb., k provedení zvláštních opatření k boji proti terorismu, ve znění pozdějších předpisů;

[Zde specifikujte konkrétní opatření a postupy jakými toto zjišťování provádíte, a to jak před uskutečněním jednotlivého obchodu nebo obchodního vztahu, tak v průběhu obchodního vztahu (tzn. způsob a periodicitu zjišťování). Vzhledem ke značnému rozsahu a časté aktualizaci konsolidovaného sankčního seznamu EU je v praxi nereálné efektivně zjišťovat přítomnost sankčního prvku formou manuální kontroly v tištěném seznamu umístěném na provozovně povinné osoby. Navíc zde hrozí riziko, že tištěná forma seznamu na provozovně nebude včas aktualizovaná. U povinných osob s velkým objemem obchodů se doporučuje použití automatizovaných systémů.]

Ověřování se sankčními seznamy je nutné provést před uzavřením obchodu (nebo obchodního vztahu). U obchodního vztahu je třeba nastavit opatření, která umožní včas zjistit, že se klient stal sankcionovaným subjektem kdykoliv v průběhu jeho trvání.

Při shodě osoby se sankčními seznamy může být v obchodu či obchodním vztahu pokračováno jen v souladu s právním předpisem, na jehož základě byla předmětná sankce uvalena. Obvykle se jedná o úplné zmrazení všech prostředků klienta a zákaz poskytování jakýchkoli zdrojů; případné výjimky může povolit FAÚ. Vždy se neprodleně podává OPO.

[Sankční mapu EU spravuje Evropská komise. FAÚ zdůrazňuje, že v případě sankční mapy se jedná pouze o informativní nástroj ke zjištění základní informace. Závazně pak lze stav sankce zjistit v konkrétním předpisu, který v daném případě sankci zavádí, a to nejlépe prostřednictvím veřejně (zdarma) přístupné aplikace EUR-Lex – přístup k právu Evropské unie na webových stránkách <http://eur-lex.europa.eu/>. Pro potřeby úvěrových a finančních institucí zůstává i nadále k využití tzv. FSD – Finanční sankční databáze, provozovaná na platformě FSF a přístupná na adrese: <https://webgate.ec.europa.eu/europeaid/fsd/fsf>. Pro přístup k platformě FSF je třeba mít zřízen účet "EU Login".]

3.2 Další možnosti provádění identifikace

Kromě identifikace prováděné za fyzické přítomnosti klienta povinná osoba při provádění identifikace klienta využívá tyto další možnosti. [Pokud v rámci výkonu své činnosti využíváte některé z níže uvedených možností identifikace, je nutné u každého z nich rozpracovat konkrétní postupy. Pokud tyto nevyžíváte, do SVZ je nezařazujte.]

3.2.1 Identifikace klienta zastoupeného na základě plné moci

Provádí se identifikace zmocněnce (stejně jako identifikace fyzické osoby viz výše), nutné je předložení originálu nebo kopie plné moci s úředně ověřeným podpisem zmocnitele. Zmocněnec doloží identifikační údaje zmocnitele. [Na základě provedeného hodnocení rizik

specifikujte konkrétní způsob doložení těchto údajů, tzn., zda požadujete např. osobní/elektronické doručení kopie průkazu totožnosti zastoupeného, nebo akceptujete doručení opisu údajů z průkazu totožnosti, případně zda postačí uvedení údajů na plné moci.]

3.2.2 Identifikace klienta zastoupeného zákonným zástupcem nebo opatrovníkem

Provádí se identifikace zákonného zástupce nebo opatrovníka (stejně jako identifikace fyzické osoby viz výše). Zákonný zástupce doloží identifikační údaje zastoupeného, opatrovník předloží i příslušné rozhodnutí soudu o jeho jmenování, resp. číslo jednací tohoto rozhodnutí. [Specifikujte konkrétní způsob doložení těchto údajů. Tj. zda je zákonný zástupce povinen osobně/elektronicky doručit kopii průkazu totožnosti zastoupeného či rozhodnutí soudu, nebo akceptujete jen doručení opisu údajů z průkazu totožnosti apod.]

3.2.3 Zprostředkovaná identifikace

Na žádost klienta nebo povinné osoby může identifikaci klienta, případně fyzické osoby jednající jménem klienta, provést notář nebo kontaktní místo veřejné správy („CzechPOINT“), a to za fyzické přítomnosti identifikované fyzické osoby. Notář nebo kontaktní místo veřejné správy sepíšu o identifikaci listinu, která je veřejnou listinou, v níž jsou uvedeny náležitosti a připojeny přílohy podle § 10 odst. 2 a 3 AML zákona. Tato veřejná listina musí být uložena u povinné osoby před uskutečněním obchodu **nebo uzavření obchodního vztahu.**

3.2.4 Převzetí identifikace

[Pokud máte smluvně zajištěno poskytnutí veškerých informací a podkladů uvedených v § 11 odst. 3 AML zákona od jiné povinné osoby stanovené v § 11 odst. 1 písm. a) a b) AML zákona, nemusíte provádět identifikaci klienta a kontrolu klienta podle § 9 odst. 2 písm. a) a b) AML zákona. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech, včetně ustanovení o odpovědnosti za převzaté údaje podle § 11 odst. 4 AML zákona. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona - za účelem plnění těchto povinností si tyto „propojené“ povinné osoby mohou vyměňovat informace související s obchody, jež se jejich prostřednictvím uskutečňují.]

[Pokud jste povinná osoba podle § 2 odst. 1 písm. e) a g) AML zákona, nemusíte provádět identifikaci klienta a kontrolu klienta podle § 9 odst. 2 písm. a) a b) AML zákona, pokud tyto úkony byly provedeny povinnou osobou stejného typu působící na území státu, který této osobě ukládá v oblasti boje proti ML/FT povinnosti rovnocenné požadavkům EU a v němž je vůči ní uplatňován dozor na úrovni odpovídající právu EU. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech, včetně ustanovení o odpovědnosti za převzaté údaje podle § 11 odst. 4 AML zákona. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona - za účelem plnění těchto povinností si tyto „propojené“ povinné osoby mohou vyměňovat informace související s obchody, jež se jejich prostřednictvím uskutečňují.]

[Pokud jste úvěrovou nebo finanční institucí, nemusíte provádět identifikaci a kontrolu klienta podle § 9 odst. 2 písm. a) a b) AML zákona v případě, že tyto úkony byly před uskutečněním obchodu (nebo obchodního vztahu) provedeny osobou, která jedná jménem povinné osoby a na její účet, a je vázána jejími vnitřními předpisy, a jestliže povinná osoba nese odpovědnost za škody způsobené činností této osoby – viz § 11 odst. 5 AML zákona. Identifikační údaje a další informace a doklady získané v rámci identifikace musí být uloženy u povinné osoby před uskutečněním obchodu. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona.]

[Pokud jste úvěrovou nebo finanční institucí a poskytujete investiční služby, nemusíte provádět identifikaci a kontrolu klienta podle § 9 odst. 2 písm. a) a b) AML zákona v případě, že tyto úkony byly před uskutečněním obchodu (nebo obchodního vztahu) provedeny investičním zprostředkovatelem – viz § 11 odst. 6 AML zákona. Identifikační údaje a další informace a doklady získané v rámci identifikace musí být uloženy u povinné osoby před

uskutečněním obchodu. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona.]

[Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. a) a b) bodu 1 až 11 AML zákona a uzavíráte s klientem písemnou smlouvu o poskytnutí finanční služby, lze identifikaci klienta provést bez fyzické přítomnosti klienta, který je fyzickou osobou nebo fyzické osoby jednající za klienta, který je právnickou osobou, a to za kumulativního splnění podmínek uvedených v § 11 odst. 7 AML zákona. Identifikační údaje a další informace a doklady získané v rámci zprostředkované identifikace musí být uloženy u povinné osoby před uskutečněním obchodu nebo uzavření obchodního vztahu. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona.]

[„Elektronickou“ identifikaci bez fyzické přítomnosti klienta, který je fyzickou osobou nebo fyzické osoby jednající za klienta, který je právnickou osobou, můžete provést jen za kumulativního splnění podmínek uvedených v § 11 odst. 8 AML zákona.]

[Identifikační údaje a další informace a doklady získané v rámci identifikace podle § 11 odst. 5 až 8 AML zákona musí být uloženy u povinné osoby před uskutečněním obchodu. Zapracujte konkrétní opatření a postupy týkající se převzetí těchto údajů o klientech. Současně je nutné zapracovat konkrétní postupy při plnění povinností uvedených v § 11 odst. 9 AML zákona.]

[Uvedte způsob, jakým zaznamenáváte veškeré údaje získané v rámci provádění identifikace. Důraz při zaznamenávání těchto údajů je kladen na nutnost zpětně identifikovat konkrétního klienta na základě již získaných údajů. Na základě těchto údajů je rovněž nutné stanovit rizikovost klienta a vyplývající příslušná opatření, a to podle konkrétní povinné osoby.]

[Podmínky uvedené u jednotlivých typů „identifikace na dálku“ v § 11 AML zákona jsou stanoveny jako „minimální“ požadavky a musí být pochopitelně splněny i související povinnosti a podmínky (viz např. § 11 odst. 9 a 10 a § 12 AML zákona). Povinná osoba by měla s ohledem na řádné plnění zákonných povinností, ale i s ohledem na vlastní obchodní bezpečnost ve vztahu k poskytovanému produktu nastavit ještě další kontrolní mechanismy (lze doporučit např. General Guide to Account Opening and Customer Identification Basilejského výboru pro bankovní dohled z února 2016).]

[Jak bylo uvedeno v odstavcích výše, převzetí identifikace podle ustanovení § 11 odst. 1, 2 a 5 až 8 AML zákona je možné jen v případě, že ověříte, zda jsou splněny podmínky uvedené v těchto ustanoveních, a současně jen tehdy, pokud podle informací, které máte k dispozici, nepředstavuje některý z klientů, produktů nebo některý konkrétní obchod zvýšené riziko zneužití pro ML/FT. V případě pochybností se převzetí identifikace neuplatní. Při posuzování rizika je nutné zohlednit rizikové faktory uvedené ve Vašem hodnocení rizik.]

4 Postupy pro provádění kontroly klienta, stanovování rozsahu kontroly klienta odpovídající riziku legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu

[Prováděním kontroly klienta povinná osoba získává informace, které potřebuje pro posouzení, zda obchod je či není podezřelý.]

[Zjišťované informace o klientovi, o jeho obchodech a dalších činnostech by měly být relevantní obchodům a službám, které klient od povinné osoby požaduje, a měly by poskytovat dostatek informací k hodnocení rizikovosti klienta.]

[Rozsah a druhy kontrolních opatření a postup při provádění kontroly klienta nastavte podle typu klienta, podle typu obchodu nebo poskytované služby, a to způsobem odpovídajícím rizikům ML/FT stanoveným na základě provedeného hodnocení rizik. Obecně platí, že při

provádění kontroly klienta byste se neměli spoléhat jen na informace dodané klientem, ale měli byste tyto informace přinejmenším ověřit z nezávislého zdroje, případně si z takového zdroje opatřit doplňující informace. Naopak nedostatek nebo nemožnost zjistit či ověřit dostatečné množství informací pro kontrolu klienta je významný rizikový faktor, který se uplatní při rozhodování o případném neuskutečnění obchodu nebo podání OPO.]

Povinná osoba provádí kontrolu klienta vždy:

- před uskutečněním obchodu mimo obchodní vztah, a to
 - nejpozději v době, kdy je zřejmé, že dosáhne hodnoty 15 000 EUR nebo vyšší [Na základě provedeného hodnocení rizik stanovte (pro jednotlivé typy Vámi poskytovaných obchodů) hodnotu obchodu, při jejímž dosažení vždy provádíte kontrolu klienta. Tato stanovená hodnota obchodu však nesmí být vyšší než zde uvedená částka.];
 - s PEP;
 - s osobou usazenou v zemi, kterou je třeba považovat za vysoce rizikovou na základě označení Evropské komise nebo z jiného důvodu [Zde se jedná o osobu, která má státní příslušnost, bydliště (trvalé či přechodné), sídlo, pobočku či organizační složku v tzv. rizikové zemi (viz kapitola Vymezení pojmů)];
- před uskutečněním podezřelého obchodu;
- při vzniku obchodního vztahu (nejpozději před uskutečněním první transakce);
- při uzavření smlouvy o nájmu bezpečnostní schránky nebo smlouvy o úschově (nejpozději před uskutečněním první transakce);
- v době trvání obchodního vztahu [Specifikujte periodicitu průběžných kontrol, zejména v závislosti na Vámi provedeném hodnocení rizik klientů, produktů, ...]
- [Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. c) AML zákona a uskutečňujete obchody mimo obchodní vztah, kromě výše uvedených bodů provádíte kontrolu klienta rovněž před uskutečněním obchodu v hodnotě 2 000 EUR nebo vyšší (namísto hranice 15 000 EUR).]
- [Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 2 písm. c) a d) AML zákona, provádíte kontrolu klienta před uskutečněním obchodu v hotovosti hodnotě 10 000 EUR nebo vyšší.]
- Je-li obchod rozdělen na několik samostatných plnění, je hodnotou obchodu součet těchto plnění, jestliže spolu tato souvisí. Zjevně spolu související plnění je tedy nutné sčítat a považovat za jeden obchod. [Toto pravidlo vyplývá z § 54 odst. 4 AML zákona a má zásadní vliv na uplatnění povinnosti identifikace a kontroly klienta. Specifikujte konkrétní případy, které mohou nastat v rámci výkonu Vaší činnosti (např. směnárenské transakce, nákupy žetonů, ... uskutečněné jedním klientem bezprostředně po sobě nebo v několika bezprostředně po sobě následujících dnech, aby bylo zajištěno, že nedojde k účelovému rozdělování částek pod hranici povinnosti kontroly klienta). Současně uveďte konkrétní postup jednotlivých pracovníků při sčítání souvisejících transakcí.]

Kontrola klienta zahrnuje:

- získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu;
- zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, pokud je klientem právnická osoba, svěřenský fond nebo jiné právní uspořádání bez právní osobnosti, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele;
- průběžné sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu za účelem zjištění, zda obchody jsou v souladu s tím, co je povinné osobě známo o klientovi a jeho podnikatelském a rizikovém profilu;
- přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod (nebo obchodní vztah) týká;

- v rámci obchodního vztahu s PEP též přiměřená opatření ke zjištění původu jejího majetku.

[V souladu s § 9 odst. 3 AML zákona je přípustné kontrolu klienta podle bodů 4.3 a 4.4 omezit na rozsah potřebný k posouzení možného rizika ML/FT, a to v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Pro posouzení rizikovosti je však vždy třeba znát smysl a účel transakce, tak i vlastnickou strukturu a skutečného majitele klienta.]

4.1 Získání informací o účelu a zamýšlené povaze obchodu nebo obchodního vztahu

Účelem získání těchto informací je vytvoření podmínek pro budoucí vyhodnocení, zda dílčí transakce vykazují znaky podezřelého obchodu.

[Informace získávané povinnou osobou musí být v takovém objemu, aby bylo možné posoudit klienta z hlediska možného rizika ML/FT. Objem zjišťovaných informací se v tomto bodě liší také v závislosti na druhu povinné osoby. Zatímco v případě banky se zjišťuje účel zřízení daného druhu produktu (např. spořicí účet - zhodnocení úspor) nebo účel jednotlivého obchodu (např. koupě nemovitosti), u poskytovatele platebních služeb nebo například směnárny se jedná zejména o účel jednorázového obchodu (např. převod prostředků rodinnému příslušníkovi ve finanční tísní resp. směna za účelem zahraniční pracovní cesty apod.).]

4.2 Zjišťování vlastnické a řídicí struktury klienta a jeho skutečného majitele, a přijetí opatření ke zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele

Získání informací o vlastnické struktuře klienta a zjištění skutečného majitele klienta je nezbytné pro posouzení klienta z hlediska možného rizika ML/FT.

Povinná osoba zjišťuje příslušné vztahy až ke konkrétní fyzické osobě nebo více fyzickým osobám, které mají významný vliv na činnost daného klienta, a to i nepřímo (prostřednictvím jiných fyzických či právnických osob).

[Zjistit skutečného majitele proto vyžaduje získat informace o vlastnické a řídicí struktuře. Za účelem znalosti skutečného majitele je nutné přijmout opatření pro pochopení vlastnické a řídicí struktury klienta, tzn. získání informací o jeho statusu, podílnících a řídicích orgánech.]

[Je-li skutečný majitel uveden ve veřejném rejstříku a nemáte pochybnosti o správnosti a aktuálnosti této informace, postačí tento zdroj informací a odkaz na něj. V opačném případě je nutné učinit přiměřené kroky ke zjištění aktuálního stavu, přičemž lze využít klientovu povinnost součinnosti dle § 9 odst. 7 AML zákona.]

Při kontrole klienta - právnické osoby povinná osoba zjišťuje a zaznamenává:

- u skutečného majitele údaje k ověření jeho totožnosti a postup při jeho zjišťování. [Při stanovení přiměřených opatření k ověření totožnosti byste měli přihlížet k riziku ML/FT, které klient a obchodní vztah s ním představují. Obecně by k tomuto účelu měly stačit informace v rozsahu, v jakém jsou obvykle uveřejňovány v obchodních rejstřících například u statutárů obchodních korporací. Za minimum takových údajů lze považovat zjištění jména, příjmení, adresy, zemi původu skutečného majitele a popis vztahu ke klientovi. Pokud je možné příslušné údaje doložit dokumenty, lze doporučit, aby byly opatřeny a uchovávány jejich kopie, nebo aby byl zaznamenán odkaz k příslušné databázi.]
- u obmyšleného svěrenského fondu nebo jiného právního uspořádání bez právní osobnosti údaje viz ustanovení § 9 odst. 6 písm. b) AML zákona, u oprávněné osoby ze životního pojištění údaje podle § 9 odst. 6 písm. c) AML zákona

[Rozpracujte konkrétní přijatá opatření, uveďte konkrétní postupy, které aplikujete za účelem zjišťování vlastnické a řídicí struktury klientů, a jaká opatření jste přijali za účelem zjištění a ověření totožnosti skutečného majitele klientů, včetně stanovení postupů při úpravách

rizikového profilu klientů. Pomůckou může být Metodický pokyn FAÚ č. 3 ze dne 29. 10. 2013, aktualizovaný k datu 17. 5. 2017 - Zjišťování skutečného majitele povinnými osobami.]

Zjišťování skutečného majitele se provádí také v průběhu obchodního vztahu tak, aby periodičita kontrol postihla všechny nastalé změny. [Periodicitu kontrol nastavte v závislosti na rizikovém profilu klienta.]

Po zjištění skutečného majitele a vlastnické struktury je nutné prověřit, zda takto zjištěné osoby nejsou na seznamu sankcionovaných subjektů. Postup při zjištění shody viz kap. 3.1.3.

Postupy, kdy nelze zjistit skutečného majitele klienta z veřejně dostupných zdrojů

Za situace, kdy nelze z veřejně dostupných zdrojů zjistit skutečného majitele klienta postupuje povinná osoba následovně:

- vyzve osobu jednající jménem klienta k předložení dokumentů prokazujících vlastnickou strukturu (zakladatelské listiny, soupisy akcionářů nebo jejich prohlášení, zápisy z valných hromad atd.);
- pokud takové dokumenty osoba jednající jménem klienta nepředloží (z důvodu, že tyto neexistují, nebo těmito nedisponuje) přistoupí povinná osoba ke zjišťování skutečného vlastníka formou čestného prohlášení, v takovém případě musí povinná osoba tuto skutečnost odpovídajícím způsobem promítnout do rizikového profilu a přijmout vůči klientovi odpovídající opatření podle stanovených pravidel povinné osoby. [Uvedte úpravu rizikového profilu, k jaké dochází v tomto případě.]
- povinná osoba může při zjišťování skutečného majitele klienta dojít k závěru, že žádná taková osoba neexistuje (např. pokud žádná fyzická osoba ve vlastnické struktuře klienta nedisponuje podílem vyšším než 25%); v tom případě je nutné jako skutečného majitele uvést fyzickou osobu nebo osoby, které u klienta vykonávají nejvyšší řídicí funkci (tzn. fakticky vykonávají rozhodující vliv na řízení podniku, tedy například členové statutárního orgánu). Pokud takový údaj nelze doložit úředním dokladem, pak musí být doložen písemným prohlášením odpovědného zástupce klienta;
- pokud klient neposkytne součinnost, případně jsou pochybnosti o pravdivosti nebo věrohodnosti poskytnutých informací, je pro povinnou osobu toto chování důvodem k odmítnutí uskutečnění obchodu (nebo navázání obchodního vztahu, případně k jeho ukončení). [Je potřeba zdůraznit, že při zjišťování konkrétních fyzických osob, které tvoří vlastnickou strukturu klienta, se nelze spokojit pouze se samotným prohlášením osoby jednající jménem klienta (jedná se o krajní možnost), ale je vždy potřeba učinit veškeré další kroky k jejímu zjištění.]

4.3 Průběžné sledování obchodního vztahu včetně přezkoumávání obchodů prováděných v průběhu daného vztahu

Povinná osoba musí získat informace potřebné pro provádění průběžného sledování obchodního vztahu (podle ostatních zde uvedených bodů) a přezkoumávat obchody prováděné v průběhu daného vztahu za účelem zjištění, zda uskutečňované obchody jsou v souladu s tím, co povinná osoba ví o klientovi a jeho podnikatelském a rizikovém profilu. Povinná osoba musí být schopna posoudit, zda jednotlivé transakce skutečně souvisí například s podnikatelskou činností klienta nebo jeho obvyklými příjmy, zda odpovídají jeho běžné činnosti apod. Povinná osoba pro tyto účely využívá také místní a osobní znalosti klientů. [Zde specifikujte konkrétní postupy a informace, zjišťované za účelem splnění tohoto ustanovení. Kontrolu klienta podle tohoto bodu je nutné provádět v rozsahu potřebném pro posouzení možného rizika ML/FT v závislosti na typu klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Při posuzování možného rizika je nutné zohlednit rizikové faktory uvedené v hodnocení rizik.]

[Povinná osoba musí porozumět účelu a smyslu uskutečňovaných obchodů klienta; k tomu může vyžadovat předložení veškeré dokumentace (obchodní smlouvy, faktury, dodací listy) a pořizovat si z nich kopie. Musí znát protistrany obchodu a od klienta opatřit takové informace, aby se nepodílela na porušení mezinárodních sankcí, tzn. protistranu (a osoby zúčastněné na její činnosti) je třeba kontrolovat vůči příslušným seznamům, obdobně i zboží nebo služby nesmí překročit příslušná omezení vyplývající z mezinárodních sankcí.]

[V případě, že jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. b) bodu 8 AML zákona, při provádění kontroly klienta zjišťujete a zaznamenáváte u oprávněné osoby ze životního pojištění, která je:

- určena jako konkrétní osoba nebo právní uspořádání bez právní osobnosti - její jméno a příjmení nebo název;
- určena na základě jejího vztahu k pojištěnému anebo jinak - informace dostatečné ke ztotožnění konkrétní oprávněné osoby v okamžiku výplaty plnění;
- PEP - všechny významné okolnosti a průběh obchodního vztahu. Určitou pomůckou pro stanovení rozsahu plnění této povinnosti může být Metodický pokyn FAÚ č. 7 ze dne 23. 4. 2018 - Opatření vůči politicky exponovaným osobám].

4.4 Přezkoumávání zdrojů peněžních prostředků nebo jiného majetku, kterého se obchod nebo obchodní vztah týká

Je nutné zjistit, z jakého zdroje pochází peněžní prostředky použité v obchodu nebo obchodním vztahu. V případě obchodního vztahu je tato část kontroly klienta prováděna zejména při jeho vzniku (získání tzv. vstupních informací, aby následně mohly být porovnávány podle bodu 4.3).

Vstupní informace je nutné získat minimálně v takovém rozsahu, abyste následně v průběhu obchodního vztahu byli schopni posoudit, zda jednotlivé transakce skutečně souvisí například s podnikatelskou činností klienta nebo jeho obvyklými příjmy, zda odpovídají jeho běžné činnosti apod. Aby bylo takové posouzení možné, je vhodné zjišťovat, zda je klient zaměstnancem, důchodcem, studentem apod. Dále například údaj o předpokládané výši transakce.]

Pokud peněžní prostředky pocházejí např. z podnikatelské činnosti, je nutné specifikovat, o jakou podnikatelskou činnost se jedná.

Dalšími zdroji peněžních prostředků může být například dar, dědictví, mzda. [V případě pochybností povinné osoby o pravdivosti informací získaných o klientovi, nebo pokud je např. klient kategorizován jako rizikový, je vhodné zdroj peněžních prostředků doložit důkazem, např. fakturou, smlouvou k prodeji nemovitosti, usnesením o nabytí dědictví apod.]

[Zde specifikujte konkrétní postupy, které uplatňujete za účelem splnění tohoto ustanovení. Kontrolu klienta podle tohoto bodu je nutné provádět v rozsahu potřebném pro posouzení možného rizika ML/FT v závislosti na typu a rizikovitosti klienta, obchodního vztahu, produktu nebo obchodu. Při posuzování možného rizika je nutné zohlednit rizikové faktory uvedené v hodnocení rizik.]

[Používáte-li k provádění kontroly klienta formulářovou metodu, nedoporučujeme uvádět konkrétní možnosti (např. „prostředky, které budou použity, pocházejí ze zaměstnání, podnikání či jiných legálních zdrojů a jejich množství odpovídá majetkovým poměrům“. Jako účelnější z hlediska AML zákona se jeví otevřená forma např. prostředky, které budou použity, pocházejí z následujícího zdroje“, přičemž se vepíše klientova odpověď, aniž by byl ovlivněn některou předem definovanou možností.]

4.5 Opatření přijatá za účelem zjištění původu majetku v případě obchodního vztahu s PEP

[Zde specifikujte konkrétní postupy, které uplatňujete za účelem splnění tohoto ustanovení. Určitou pomůckou pro stanovení rozsahu plnění této povinnosti může být Metodický pokyn FAÚ č. 7 ze dne 23. 4. 2018 - Opatření vůči politicky exponovaným osobám.]

4.6 Další informace k provádění identifikace a kontroly klienta

Klient poskytne povinné osobě informace, které jsou k provedení identifikace nezbytné. Rovněž v rámci kontroly se předpokládá aktivní spolupráce klienta, která může spočívat např. v předložení příslušných dokladů a prohlášení. Klient musí být informován, že získávané informace jsou vyžadované na základě AML zákona (povinnost mlčenlivosti se vztahuje až na případné podání OPO a šetření FAÚ).

Povinná osoba může pořizovat kopie nebo výpisy z předložených dokladů a zpracovávat získané informace k naplnění účelu AML zákona. Pořizování kopií je však podmíněno získáním souhlasu klienta.

V případě pochybností může povinná osoba od klienta vyžádat další podpůrné či upřesňující informace a při jejich nedostatku nebo nejasnostech povinná osoba obchod neuskuteční, případně podá OPO. Pokud klient součinnost odmítne, povinná osoba obchod neuskuteční. Jestliže pochybnosti o možném zneužití přetrvávají i po provedené kontrole, je to důvodem k podání OPO.

Při dalších obchodech s již identifikovanou osobou (nebo v době trvání obchodního vztahu) povinná osoba ověří vhodným způsobem totožnost konkrétní jednající fyzické osoby. [Toto ověření lze provést i bez fyzické přítomnosti klienta, který je fyzickou osobou nebo fyzické osoby jednající jménem klienta, který je právnickou osobou (PIN, přístupové heslo apod.).] Dále povinná osoba kontroluje platnost a úplnost identifikačních údajů klienta, informací získaných v rámci kontroly klienta, důvodnost zjednodušené kontroly klienta nebo výjimky z kontroly klienta a zaznamenává jejich změny. [Uvedte konkrétní postupy, které pro tyto úkony v praxi využíváte]

[Uvedte způsob, jakým zaznamenáváte veškeré údaje získané v rámci provádění kontroly klienta. Na základě získaných údajů je nutné stanovit rizikovost klienta a vyplývající příslušná opatření, a to podle konkrétní povinné osoby.]

Při provádění jednotlivých obchodů, při vzniku obchodního vztahu s klientem, jakož i v jeho průběhu povinná osoba:

- zajišťuje a uchovává o klientovi takové informace, které jí umožní vyhodnocovat, zda se jedná o rizikového klienta;
- kontroluje platnost a úplnost údajů o klientovi a provádí jejich aktualizaci;
- věnuje zvýšenou pozornost [je nutné specifikovat, co konkrétně je míněno touto zvýšenou pozorností. Pokud jsou konkrétní pravidla popsána v jiné části SVZ, stačí na tuto část odkázat.] obchodům
 - u nichž se vyskytuje některý z rizikových faktorů stanovených na základě provedeného hodnocení rizik ML/FT;
 - prováděným s fyzickými osobami v rámci služeb založených na individuálním přístupu ke klientovi;
 - s PEP;
 - u kterých je povinné osobě známo, že skutečným majitelem klienta je PEP, nebo že se jich PEP zúčastní jinak;
 - velkého objemu nebo vysoké úrovně složitosti, zejména s ohledem na typ klienta, předmět, výši a způsob vypořádání obchodu, účel obchodního vztahu a předmět činnosti klienta.

[Povinná osoba zavede a uplatňuje vůči klientovi v návaznosti na jeho rizikový profil opatření, která zajistí účinné řízení rizik, zejména aby povinná osoba vždy měla dostatek informací k posouzení rizika spojeného s klientem, obchodem a obchodním vztahem, a aby byla schopna identifikovat případný podezřelý obchod.]

[V případě rizikového profilu s vyšším rizikem vykonává povinná osoba zesílenou kontrolu klienta v rozsahu a způsobem, který zajistí účinné řízení identifikovaného rizika. V případě,

že jste povinnou osobou, vůči níž vykonává dohled ČNB je třeba v tomto smyslu zohlednit rovněž příslušná ustanovení AML vyhlášky¹

5 Zjednodušená identifikace a kontrola klienta

[Pokud provádíte zjednodušenou identifikaci a kontrolu klienta ve smyslu § 13 AML zákona, je nutné do SVZ uvést povinnost splnění podmínek týkajících se typu klienta (viz § 13 odst. 1 AML zákona) anebo druhu poskytovaných produktů (viz § 13 odst. 2 AML zákona). Zjednodušenou identifikaci a kontrolu klienta nelze použít u klienta, který je PEP. V rámci procesu zjednodušené identifikace a kontroly klienta povinná osoba provádí úkony podle § 13 odst. 3 AML zákona, jejichž konkrétní postupy je nutné v rámci SVZ rozpracovat. Příkladem zjednodušeného opatření může být provedení identifikace bez fyzické přítomnosti klienta jiným způsobem, než jak stanoví § 11 AML zákona a omezení kontroly klienta pouze na ověření rizik. Zjednodušená identifikace a kontrola klienta není přípustná v situaci, kdy existuje jakékoliv riziko ML/FT, související s produktem, službou, klientem apod. Vhodnost způsobu zjišťování identifikačních údajů klienta by se měla odvíjet od typu poskytovaných služeb nebo produktů. Potřebné informace tak například lze od klienta zjistit prostřednictvím jejich zaslání e-mailem nebo jiným prostředkem elektronické komunikace, poštou, telefonickým sdělením apod. Uplatnění zjednodušené identifikace a kontroly klienta je vždy nutné dostatečně odůvodnit. Toto odůvodnění by mělo být součástí hodnocení rizik. Více informací lze nalézt ve stanovisku FAÚ zveřejněném na internetových stránkách.]

6 Výjimky z povinnosti identifikace a kontroly klienta

[Pokud uplatňujete výjimky z povinnosti identifikace a kontroly klienta ve smyslu § 13a AML zákona, je nutné do SVZ uvést, u kterých produktů a služeb podle § 13a odst. 1 - 3 AML zákona povinná osoba může tyto výjimky uplatnit. Zároveň je nutné sledovat transakce týkající se platebního prostředku uvedeného § 13a odst. 1 AML zákona, aby bylo možné zjistit podezřelý obchod. I přes využití výjimek musí být v SVZ uvedeno, jakým odpovídajícím způsobem povinná osoba monitoruje transakce (nebo obchodní vztahy), aby bylo možné

¹ [Povinná osoba vždy stanoví u klienta rizikový profil s vyšším rizikem v případě identifikace některého z následujících faktorů zvýšeného rizika:

a) některá ze zemí původu klienta, osoby oprávněné s povinnou osobou jednat jménem klienta, nebo některá ze zemí původu skutečného majitele klienta, je státem, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a je takto označen v přímo použitelném předpise Evropské unie nebo je takto označen Finančním akčním výborem (FATF) ve veřejném prohlášení zveřejněném na jeho internetových stránkách,

b) klient, osoba oprávněná s povinnou osobou jednat jménem klienta, skutečný majitel klienta, nebo, pokud je povinné osobě známa, osoba, se kterou klient uskutečňuje obchod, konečný příjemce předmětu obchodu nebo skutečný majitel osoby, se kterou klient uskutečňuje obchod, je zapsán na seznamu osob a hnutí, vůči nimž jsou uplatňována sankční opatření v souladu s jinými právními předpisy sloužícími k provádění mezinárodních sankcí,

c) klient nebo jeho skutečný majitel jsou politicky exponované osoby, nebo je povinné osobě známo, že jednají ve prospěch politicky exponované osoby,

d) klient má neprůhlednou vlastnickou strukturu; o neprůhlednou vlastnickou strukturu se nejedná, pokud je klient právnickou osobou, jejíž cenné papíry jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu nebo zahraničním trhu obdobnému evropskému regulovanému trhu, pokud podléhá požadavkům na zveřejnění informací rovnocenným požadavkům práva Evropské unie.

Povinná osoba uplatní vždy zesílenou kontrolu klienta v případě identifikace některého z následujících faktorů zvýšeného rizika:

a) podle informací, které má povinná osoba k dispozici, předmět obchodu byl či má být v souvislosti s obchodem převeden nebo poskytnut ze státu, který nedostatečně nebo vůbec neuplatňuje opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a je takto označen v přímo použitelném předpise Evropské unie, nebo je takto označen Finančním akčním výborem, nebo předmět obchodu byl či má být v souvislosti s obchodem převeden nebo poskytnut do takového státu,

a) některý z předmětů činnosti klienta, který je právnickou osobou, je rizikový,

c) jedná se o neobvykle složitý nebo objemný obchod, neobvyklý způsob obchodování, nebo obchod, u kterého není zřejmý jeho ekonomický a zákonný účel.]

odhalit podezřelé obchody a podat oznámení podezřelého obchodu. Uplatnění výjimek je vždy nezbytné dostatečně odůvodnit. Toto odůvodnění by mělo být součástí hodnocení rizik.]

7 Hodnocení rizik

[Současný vývoj v prevenci ML/FT s sebou nese další posilování rizikově orientovaného přístupu. Pečlivě provedené hodnocení rizik a následné uvážené uplatňování rizikově orientovaného přístupu umožňuje povinným osobám přiměřenou alokaci zdrojů při naplňování efektivní ML/FT. V rámci hodnocení rizik je nutné identifikovat a posoudit rizika ML/FT, která mohou nastat v rámci Vaší činnosti.]

[Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. a) až d) a h) AML zákona, máte povinnost vypracovat písemné hodnocení rizik ML/FT pro typy poskytovaných obchodů a obchodních vztahů, a to v rozsahu, ve kterém provádíte činnosti podléhající působnosti AML zákona. V hodnocení rizik je třeba zohlednit rizikové faktory, zejména typ klienta, účel, pravidelnost a délku trvání obchodního vztahu nebo obchodu mimo obchodní vztah, typ produktu, hodnotu a způsob uskutečnění obchodu a rizikovost zemí nebo zeměpisných oblastí, k nimž se obchody vztahují. Hodnocení rizik by mělo zohlednit i (avšak nejen) faktory možného vyššího rizika, které jsou uvedeny v příloze č. 2 AML zákona, resp. u povinných osob podléhajících dozoru ČNB rovněž § 9 AML vyhlášky.]

[Při zpracování hodnocení rizik doporučujeme vycházet z podkladů národního hodnocení rizik ML/FT. Na internetových stránkách FAÚ je uvedena veřejná část zprávy z 1. kola národního hodnocení rizik, včetně možnosti zaslání specifického obsahu neveřejné části zprávy pro interní potřeby jednotlivých typů povinných osob.]

[Hodnocení rizik musí zahrnovat přinejmenším:

- rizikovou kategorizaci typů klientů s ohledem na rizikové faktory;
- rizikovou kategorizaci produktů a s nimi souvisejících služeb, které mohou být zneužity k ML/FT;
- příkladné (nikoli zákonem stanovené a obecně formulované) znaky podezřelosti, které by mohly u jednotlivých typů klientů nasvědčovat podezřelému chování, podezřelým transakčním vzorcům apod.; takto návodně popsané znaky podezřelosti musí vyplývat z portfolia poskytovaných produktů a služeb (viz čl. 7.2).

Do shora uvedeného minimálního obsahu je třeba včlenit také:

- faktor rizikových zemí: doporučujeme odpovídajícím způsobem zpracovat jednak do rizikových faktorů souvisejících s typem rizikových klientů (země původu), jednak do transakčních znaků podezřelosti (např. destinace odchozí transakce);
- faktor distribučních kanálů: je třeba zpracovat zejména do rizikové kategorizace nových klientů. Např. klienti s převzatou identifikací bez dalších doplňkových opatření ke zmírnění rizik odcizené identity jsou obecně rizikovější nežli klienti s identifikací provedenou za fyzické přítomnosti.]

[U každého identifikovaného rizikového faktoru (ať už vyplyne z typologie klienta nebo produktu, služby atd.) je třeba pečlivě uvážit, zda reálně uplatňovaná opatření (identifikace a kontrola klienta, sestava znaků podezřelosti, detekce a podávání OPO, popř. odklad splnění příkazu klienta) efektivně zmírňují rizika ML/FT. Pokud tomu tak není, potom je nutno přijmout další doplňková opatření ke zmírnění těchto rizik. Konkrétní opatření nelze zakládat pouze na výkladu právní úpravy, ale na skutečné znalosti rizik ML/FT, jimž jste jakožto povinná osoba z povahy svých produktů, služeb a typů klientů vystaveni. Taková opatření mohou jít např. nad rámec standardní úrovně kontroly klienta (např. zesílená kontrola klienta, rozšířená sestava znaků podezřelosti, opatření ke zmírnění rizika odcizené identity apod.).

Je nutné uvést konkrétní opatření přijatá za účelem zmírnění rizik a nikoliv jen obecné formulace, že u rizikových klientů, produktů apod. provádíte zvýšený monitoring.]

[V rámci hodnocení rizik je také možné identifikovat a po pečlivém uvážení i vyhodnotit jako nízkorizikové některé produkty nebo typy klientů. Na zevrubně zdůvodněné nízkorizikové situace lze aplikovat zjednodušenou kontrolu klienta. Povinná osoba má však i v takovém případě nadále povinnost sledovat a případně revidovat úroveň rizik a odpovídajících opatření a dále detekovat případné podezřelé obchody a další povinnosti vyplývající z AML zákona. Při takto prováděném hodnocení rizik je třeba uplatňovat zásadu comply or explain a posoudit mj. zda daný produkt nebo služba nebo typ klienta nemůže figurovat jako součást nějaké typologie zdrojové trestné činnosti a následného ML/FT a zároveň, zda povaha produktu nebo služby nebo typu klienta nemůže zakládat nějaké zranitelné místo zneužitelné v takovém schématu. Jedině takto provedená analýza vyloučí případy některých nepodložených tvrzení o domnělých nízkorizikových situacích (např. zneužití bankovních účtů pro nezletilé, hypotečních úvěrů nebo hazardních her na přístrojích, a to právě navzdory jejich stereotypicky tvrzené nízkorizikovosti). Nezbytnou součástí hodnocení rizik tedy musí být dostatečné odůvodnění zvolených rizikových kategorií přiřazených k jednotlivým typům klientů, produktů apod., a to zejména pokud riziko v daném případě hodnotíte jako nižší a uplatňujete pravidla zjednodušené identifikace a kontroly klienta podle § 13 AML zákona, výjimek stanovených v § 13a AML zákona nebo využití převzetí identifikace podle ustanovení § 11 odst. 1, 2 a 5 až 8 AML zákona.]

[V souvislosti s touto problematikou důrazně upozorňujeme, že za účelem AML/CFT prevence nelze směšovat rizika různého charakteru: např. rizika praní peněz se ze své podstaty liší od rizik nesplácení úvěru.]

[Na základě identifikovaných rizik je třeba zajistit, aby opatření zavedená za účelem AML/CFT prevence byla přiměřená zjištěným rizikům, tzn. vyšší riziko ML/FT odůvodňuje zesílená opatření, a snížené riziko může ospravedlnit méně důkladnou kontrolu klienta. Doplňte tedy konkrétní postupy a opatření, prostřednictvím kterých je z Vaší strany zvýšená (v případě vyšších hodnot rizik), resp. standardní nebo naopak snížená (v případě nízkého rizika), pozornost vůči shora uvedeným typům klientů, obchodních vztahů, obchodů, produktů, hodnot obchodů, dále vůči shora uvedeným způsobům uskutečnění obchodů a stupňům rizikovosti zemí nebo zeměpisných oblastí, a to včetně personálního a technického zabezpečení.]

[V hodnocení rizik může povinná osoba čerpat mj. z těchto informací:

- ze schválené Zprávy o prvním kole procesu národního hodnocení rizik ML/FT (tuto zprávu FAÚ řízeně distribuuje);
- z vlastního rozboru již dříve podaných OPO (zde FAÚ doporučuje zaměřit se nejen na to, jaké produkty, služby byly k danému obchodu zneužity, ale i jaké další produkty a služby by mohly být napříště obdobným způsobem zneužity, a dále jakými rizikovými faktory se daný typ klienta vyznačuje nebo se může v obdobných případech vyznačovat a jaké znaky podezřelosti s sebou obchod/y nesl/y);
- na stránkách www.fatf-gafi.org lze nalézt četné analýzy, které jsou zaměřeny jak sektorově, tak typologicky.]

[Jako součást hodnocení rizik je třeba uvést i přijatá opatření pro vnitřní kontrolu, kontrolu dodržování právních předpisů a prověřování Vašich zaměstnanců. Podle rozsahu a povahy činností, které provádíte, může být součástí hodnocení rizik i zřízení nezávislého útvaru pro testování těchto opatření, strategií a postupů vnitřní kontroly a komunikace ke zmírňování a účinnému řízení identifikovaných rizik ML/FT.]

[Uved'te pravidelné intervaly, v jakých budete hodnocení rizik aktualizovat. Před zahájením poskytování nových produktů je třeba hodnocení rizik aktualizovat vždy, příp. při změnách v oblasti podnikání.]

[Pokud jste jako povinná osoba součástí skupiny, uplatňujete skupinové strategie a postupy pro boj proti ML/FT, včetně postupů ochrany údajů v rozsahu, který právo jiného státu umožňuje, a strategií a postupů pro sdílení informací v rámci skupiny. Současně však musí být splněna podmínka, že předmětné strategie a postupy splňují požadavky alespoň

rovnocenné požadavkům stanoveným AML zákonem. Uvedte tyto strategie a postupy v rámci SVZ.]

7.1 Riziková kategorizace typu klientů s ohledem na rizikové faktory

[V rámci systému řízení rizik souvisejících s oblastí ML/FT povinná osoba:

- určí rizikové faktory, na základě nichž stanovuje rizikový profil klienta. Je třeba brát zřetel na skutečnost, že úroveň rizikovosti jednotlivých faktorů se může značně lišit a některé z nich mohou hraničit až se znaky podezřelosti. V této souvislosti upozorňujeme na možnou záměnu rizikových faktorů a znaků podezřelosti (např. rizikovým faktorem nemůže být odmítnutí identifikace klientem, což je sám o sobě důvod k neuskutečnění obchodu, případně k podání oznámení podezřelého obchodu);
- stanoví pravidla a postupy, podle kterých zjišťuje rizikové faktory u nových klientů a průběžně během trvání obchodního vztahu u všech klientů;
- stanoví pravidla a postupy, podle kterých je s ohledem na zjištěné rizikové faktory stanoven rizikový profil klienta;
- stanoví pravidla a postupy, podle kterých jsou klienti, na základě jejich rizikových profilů, kategorizováni podle úrovně rizikovosti;
- podle zařazení klientů do jednotlivých rizikových kategorií přijímá odpovídající opatření spočívající ve zvýšeném monitoringu klientů, jejich transakcí a zesílené kontrole klienta a stanoví pravidla a postupy, podle kterých rozhoduje o uskutečnění obchodu nebo navázání obchodního vztahu s klientem nebo již probíhající obchod nebo existující obchodní vztah s klientem ukončí.

[Uvedte konkrétní uplatňovaná pravidla a postupy, prostřednictvím nichž vykonáváte shora uvedené činnosti, a to na všech úrovních řízení od řadových zaměstnanců až po vedení Vaší společnosti.]

[K přílohám SVZ zařadte seznam předmětů činností, které na základě vlastního hodnocení považujete za rizikové, a dále seznamy rizikových zemí (viz vysvětlení pojmu riziková země)]

[Povinné osoby, vůči nimž vykonává dohled ČNB, se řídí navíc AML vyhláškou, v níž se upravuje mj. řízení rizik a pravidla přijatelnosti klienta právě ve vztahu k opatřením proti ML/FT. Pokud se na Vás AML vyhláška vztahuje, je nutné se při stanovení pravidel **touto vyhláškou řídit.**]

7.2 Riziková kategorizace produktů a s nimi souvisejících služeb, které mohou být zneužity k ML/FT

[V rámci hodnocení rizik je třeba se zamyslet nad všemi procesy v rámci fungování Vaší společnosti a konkrétně popsat:

- v čem spočívají rizika ML/FT v případě Vámi poskytovaných služeb (tzn., jak konkrétně mohou být jednotlivé produkty či služby zneužity k ML/FT);
- jak konkrétně jsou Vámi zjištěná rizika zmírňována (např. pravidla monitoringu transakcí, evidence transakcí za účelem jejich zpětné dohledatelnosti a přiřazení k jednotlivým klientům.)

[S produkty a službami souvisí rovněž rizika spojená:

- s hodnotou uskutečňovaných obchodů (případně i limity obchodů, máte-li tyto nastavené);
- se způsobem platby (za rizikovější jsou obecně považovány zejména hotovostní transakce);
- s distribučními kanály (identifikace tváří v tvář či zprostředkovaně);
- se zapojením insiderů (tzn. zaměstnanců) do trestné činnosti.

Určitá hodnota či způsob uskutečnění obchodu může být rizikovým faktorem jak v souvislosti s produktem, tak s konkrétním klientem.]

[Do hodnocení rizik je třeba zařadit výše uvedené a veškeré další Vámi analyzované rizikové faktory.]

7.3 Podrobný demonstrativní výčet znaků podezřelých obchodů

7.3.1 Fakultativní znaky podezřelých obchodů

[Označení obchodu za podezřelý je podmíněno uvážením povinné osoby, v návaznosti na specifika oboru podnikání, vlastní zkušenosti a znalosti a na provedeném hodnocení rizik.]

[Níže uvedený výčet znaků podezřelých obchodů není úplný. Záměrně jsou zde uvedeny pouze nejobvyklejší znaky, které by měly sloužit pouze jako základ a současně jako inspirace pro povinnou osobu při stanovení jejích vlastních kritérií podezřelých obchodů v návaznosti na specifika oboru podnikání, na vykonávané činnosti a na clientské portfolio.]

Obchod je považován za podezřelý, pokud například:

- klient vystupuje, jako by jednal za někoho nebo pro někoho jiného, je doprovázen nebo sledován další osobou nebo osobami, které zřejmě chtějí zůstat v anonymitě;
- klient vykonává činnosti, které mohou napomáhat zastření jeho totožnosti nebo zastření totožnosti skutečného majitele;
- klientem nebo skutečným majitelem je osoba z rizikové země;
- povinná osoba má pochybnosti o pravdivosti nebo úplnosti získaných údajů o klientovi. Ze souvislostí např. vyplývá, že klient má snahu o sobě uvádět nepřesné nebo neúplné informace;
- identifikační doklady mají pochybný vzhled;
- klient se chová nervózně, odmítá identifikaci nebo jí podstupuje jen neochotně, případně uvádí nepravdivé údaje ke své identifikaci nebo kontrole (např. k původu peněz nebo oboru podnikání);
- je známa kriminální minulost klienta nebo styky či vazby na osoby napojené na kriminální skupiny nebo přímo páchající trestnou činností;
- klient má styky nebo vazby do rizikových zemí [je třeba specifikovat, co je míněno těmito styky či vazbami, např. trvalé či přechodné bydliště nebo sídlo klienta, jeho obchodních partnerů...];
- klient požaduje transakce neobvyklé nebo provedené neobvyklým způsobem, chvátá na uskutečnění transakce víc, než je u podobných transakcí obvyklé;
- klient provádí převody majetku, které zjevně nemají ekonomický důvod, anebo provádí složité nebo neobvykle objemné obchody;
- během jednoho dne nebo ve dnech bezprostředně následujících uskuteční klient nápadně více peněžních operací, než je pro jeho činnost nebo činnost srovnatelného typu klienta obvyklé;
- prostředky, s nimiž klient nakládá, zjevně neodpovídají povaze nebo rozsahu jeho podnikatelské činnosti nebo jeho majetkovým poměrům;
- klient podniká v oboru spojeném s rizikem napojení na kriminální skupiny (např. erotické služby, diskotéky a jiné noční podniky, obchod s vojenským materiálem a zejména se zbraněmi atd.);
- klient vědomě provádí ztrátové obchody nebo obchody s nepřiměřenou výší smluvní pokuty;

- transakce jsou prováděny velkým množstvím platidel nižší hodnoty, případně neobvyklým přenášením vyššího objemu hotovosti (např. igelitové sáčky, kapsy oděvu apod.);
- transakce jsou směřovány do nebo z oblastí, kde klient obvykle nemá nebo nelze předpokládat, že by měl obchodní zájmy;
- transakce jsou prováděny ve výši těsně pod hranicí povinné identifikace nebo kontroly klienta.

7.3.2 Obligatorní znaky podezřelých obchodů

V níže uvedených situacích je obchod podezřelým vždy a je tedy důvodné podat oznámení podezřelého obchodu

- klientem nebo skutečným majitelem je osoba, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce podle sankčního zákona;
- předmětem obchodu je nebo má být zboží nebo služby, vůči nimž ČR uplatňuje sankce podle sankčního zákona;
- klient se odmítá podrobit kontrole nebo odmítá uvést identifikační údaje osoby, za kterou jedná.

8 Neuskutečnění obchodu

Povinná osoba odmítne uskutečnění obchodu (nebo navázání obchodního vztahu anebo ukončí obchodní vztah) v případě, že je dána identifikační povinnost podle § 7 odst. 1 nebo 2 AML zákona a

- klient se odmítne identifikaci podrobit;
- klient odmítne doložit plnou moc v případě, že je zastoupen zmocněncem;
- klient neposkytne potřebnou součinnost při kontrole klienta;
- z jiného důvodu nelze provést identifikaci nebo kontrolu klienta;
- má-li osoba provádějící identifikaci nebo kontrolu klienta pochybnosti o pravdivosti informací poskytnutých klientem nebo o pravosti předložených dokladů (v tomto případě je nutné současně podat OPO);
- klientem, skutečným majitelem klienta nebo osobou jednajícím za klienta nebo členem statutárního orgánu klienta je osoba, která je uvedena na seznamu sankcionovaných subjektů (v tomto případě je nutné současně podat OPO);
- jedná se o obchod (a to i v rámci obchodního vztahu) s PEP a povinné osobě není znám původ majetku užitého v obchodu (nebo obchodním vztahu);
- statutární orgán povinné osoby nebo jím pověřené osoby k řízení v oblasti AML/CFT prevence nevydají souhlas k
 - obchodnímu vztahu s PEP;
 - být i jen částečnému postoupení plnění ze životního pojištění, kdy oprávněnou osobou z tohoto pojištění je PEP.

[Doplňte případné další podmínky, za kterých nesmí dojít k uskutečnění obchodu. Čerpat lze rovněž z informací ve stanovisku publikovaném FAÚ, viz <http://www.mfcr.cz/cs/archiv/agenda-financniho-analytickeho-utvaru/stanoviska-financniho-analytickeho-utvar>. Pokud se jedná o plnění povinností souvisejících s obchody uskutečněnými s PEP, pomůckou může být Metodický pokyn FAÚ č. 7 ze dne 23. 4. 2018 - Opatření vůči politicky exponovaným osobám.]

9 Postup pro zpřístupnění uchovávaných údajů příslušným orgánům

Uchovávání údajů

Povinná osoba uchovává po dobu 10 let od uskutečnění posledního úkonu jednotlivého obchodu nebo od ukončení obchodního vztahu s klientem následující informace:

- identifikační údaje, další údaje týkající se průkazu totožnosti klienta, který je fyzickou osobou nebo osoby jednající za klienta, který je právnickou osobou;
- záznamy o tom, zda klient není PEP nebo osoba, vůči níž ČR uplatňuje mezinárodní sankce podle sankčního zákona;
- kopie dokladů předložených k identifikaci, byly-li pořizovány;
- údaj o tom, kdo a kdy provedl první identifikaci klienta;
- informace a kopie dokumentů získané v rámci kontroly klienta;
- dokumenty odůvodňující výjimku z identifikace a kontroly klienta;
- v případě zastupování originál nebo ověřenou kopii plné moci nebo číslo jednací rozhodnutí soudu o jmenování opatrovníka.

[Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. i) a j) AML zákona, doplňte dobu uchovávání údajů podle § 16 odst. 3 AML zákona.]

Lhůta pro uchovávání údajů začíná běžet prvním dnem kalendářního roku následujícího po roce, ve kterém byl uskutečněn poslední úkon obchodu známý povinné osobě, nebo v němž byl ukončen obchodní vztah.

[Pokud jste institucí, nad níž vykonává dohled ČNB, a máte tedy povinnost vypracovávat hodnotící zprávu podle § 19 a § 20 AML vyhlášky, doplňte následující ustanovení.] Hodnotící zprávu spolu s příslušným vyjádřením uchovává povinná osoba podle § 21 AML vyhlášky nejméně po dobu 5 let.

[Pokud jste institucí, nad níž vykonává dohled ČNB, doplňte postupy a opatření, prostřednictvím nichž splňujete následující ustanovení.] Veškeré schvalovací a rozhodovací procesy a kontrolní činnosti v rámci SVZ, včetně souvisejících odpovědností, pravomocí, podkladů a posouzení hodnotící zprávy musí být možné zpětně rekonstruovat. Zpětně rekonstruovatelné musí být také informace o zjištěných učiněných při kontrole klienta, při přezkoumávání obchodů a korespondence vztahující se k obchodům a obchodním vztahům. Rovněž musí být zpětně rekonstruovatelný i takový proces, jehož výsledkem je závěr, že nejsou dány důvody pro změnu rizikového profilu klienta či pro podání/nepodání OPO.

[Doplňte způsob uložení shora uvedených údajů tak, aby nemohlo dojít ke znehodnocení uložených informací, aby byla zajištěna jejich „čitelnost“. Informace je vhodné uchovávat takovým způsobem, aby bylo možné splnit požadavek stanovený v § 9 odst. 2 písm. c) AML zákona, tj. srovnávat informace získané v průběhu obchodního vztahu za účelem zjištění, zda transakce klienta nevybočují ze stanoveného profilu klienta. Za tímto účelem se nejví jako vhodné veškeré údaje o klientovi neprodleně archivovat bez provedení dalšího záznamu (například do informačního systému) potřebného pro kontrolu klienta v průběhu obchodního vztahu nebo při dalších obchodech.]

[Pokud se na konkrétním obchodu s tímž klientem podílí více povinných osob, doplňte příslušné informace podle ustanovení § 16 AML zákona. V tomto případě musí být v SVZ vymezeno, která z povinných osob a do jaké míry odpovídá za identifikaci, za uložení a uchování dokumentů, za aktualizaci údajů a rovněž i musí být upraveno vzájemné předávání informací.]

[Doplňte konkrétní postupy a kompetence jednotlivých osob, přijaté za účelem zajištění, aby byly uchovávané informace na žádost v přiměřené časové lhůtě dostupné kompetentním orgánům.]

10 Pravidla a postupy, kterými se při nabízení služeb nebo produktů povinná osoba řídí třetí osoby jednající jménem a na účet této povinné osoby

[Pokud Vaším jménem a na Váš účet nabízejí produkty nebo služby třetí osoby, doplňte příslušná pravidla a postupy přijaté za účelem zajištění, aby tyto osoby uplatňovaly postupy k předcházení ML/FT ve stejném rozsahu, jako je uplatňuje Vaše společnost.]

11 Postup od zjištění podezřelého obchodu do okamžiku doručení oznámení FAÚ, pravidla pro zpracování podezřelého obchodu a určení osob, které podezřelý obchod vyhodnocují

11.1 Situace, kdy se na FAÚ podává OPO

Povinná osoba oznámí podezřelý obchod na základě výše uvedeného, zejména však v případě, že:

- přetrvávají pochybnosti o možném zneužití k ML/FT i po provedené kontrole klienta;
- klient se odmítne identifikovat před uskutečněním obchodu (obchodního vztahu) a povinná osoba má dílčí informace ke klientovi (v těchto případech se do OPO zařadí všechny informace od zástupců povinné osoby týkající se popisu, chování, průběhu jednání s neidentifikovaným účastníkem obchodu, jeho příchod a odchod; dále jsou uvedeny základní identifikační údaje pracovníků povinné osoby, kteří s neidentifikovaným účastníkem obchodu jednali a mohli by případně dále doplnit jeho popis či provést jeho následné ztotožnění);
- klient nespolupracuje při získávání údajů a informací v rámci identifikace a kontroly klienta (v tomto případě povinná osoba podle aktuální situace zváží, zda je předpoklad získání příslušného vysvětlení od klienta, který je například jen dočasně nedostupný. V takových případech lze klientovi poskytnout přiměřenou dobu ke splnění součinnosti a podání OPO odložit až do jejího uplynutí);
- povinné osobě není z veřejných zdrojů znám původ majetku, který je použit v obchodu s PEP a tato osoba odmítne původ majetku vysvětlit;
- jsou obligatorní důvody podle § 6 odst. 2 AML zákona;
- nejde o konkrétní podezřelý obchod, ale jedná se o „jiné skutečnosti“, které by mohly nasvědčovat legalizaci výnosů z trestné činnosti a obchodům spojeným s terorismem.

Zjistí-li povinná osoba v souvislosti se svou činností podezřelý obchod, oznámí to FAÚ bez zbytečného odkladu, nejpozději do 5 kalendářních dnů ode dne zjištění podezřelého obchodu. Případně-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší pracovní den.

Vyžadují-li to okolnosti podezřelého případu, zejména hrozí-li nebezpečí z prodlení, oznámí povinná osoba podezřelý obchod neprodleně po jeho zjištění. Tento postup je nutný v situaci, kdy hrozí, že majetek, který je předmětem obchodu, resp. prostředky užitý v obchodu by mohly uniknout z dosahu orgánů činných v trestním řízení. V tomto případě povinná osoba musí oznámit podezřelý obchod neprodleně po jeho zjištění, a to i za cenu, že oznámení nebude obsahovat všechny relevantní informace (oznámení bude doplněno následně).

V případech, kdy hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu, povinná osoba může splnit příkaz klienta týkající se podezřelého obchodu nejdříve po uplynutí 24 hodin od podání OPO (blíže viz kap. 12). [Je

třeba upozornit, že odklad splnění příkazu klienta není možné provést v případě některých činností vykonávaných povinnými osobami, viz kap. 12.]

OPO se podává na FAÚ, a to písemně doporučeným dopisem nebo ústně do protokolu v místě určeném po předchozí domluvě. Za písemné oznámení se považuje též oznámení podané elektronicky technickými prostředky zajišťujícími zvláštní ochranu přenášených údajů, tzn. systém enkryptovaného elektronického spojení s Finančním analytickým úřadem „MoneyWeb Lite“. [Zde specifikujte proces OPO aplikovaný na podmínky Vaší podnikatelské činnosti, tzn. kdo, v jakých lhůtách a jakým způsobem podává interní OPO a finální OPO Finančnímu analytickému úřadu.]

[Uvedte konkrétní postup a časové určení při podávání OPO, a to od jednotlivých zaměstnanců povinné osoby až po oznámení podezřelé transakce FAÚ.]

[V případě, že jako povinná osoba vykonáváte více oborů činnosti, které Vás za povinnou osobu určují, doplňte zde Vaše přijatá vnitřní organizační opatření. Opatření mají sloužit k tomu, aby v případě, kdy teprve v souvislostech vzniklých propojením informací z různých oborů Vaší činnosti, vyplynuly skutečnosti nasvědčující ML/FT. Na základě těchto skutečností je nutné podat OPO, které musí obsahovat všechny relevantní informace, které máte jako povinná osoba k dispozici.]

[Popište rovněž jednotlivé kroky (toky informací) od prvotních zjištění přes jejich vyhodnocení a zpracování až po rozhodnutí o podání/nepodání OPO a jak jsou tyto kroky zaznamenávány pro následnou kontrolu, jak je zajištěna jejich zpětná rekonstruovatelnost a uchování v souladu s § 16 AML zákona a § 18 AML vyhlášky.]

11.2 Kontakty na Finanční analytický úřad

Telefonní spojení (7:45 – 16:15 hodin): +420 257 044 501

(16:15 – 7:45 hodin, dny pracovního klidu, svátky): +420 603 587 663

Fax: +420 257 044 502

Adresa pro osobní doručení: Washingtonova 1621/11, 110 00 Praha 1

Adresa pro doručování pošty: P. O. BOX 675, Jindřišská 14, 111 21 Praha 1

E-mail: fau@mfcz.cz (nelze využít pro podávání OPO)

Datová schránka: egi8zyh (nelze využít pro podávání OPO)

11.3 Náležitosti OPO

OPO obsahuje veškeré informace, které má oznamovatel k dispozici o tomto obchodu, jeho souvislostech a jeho účastnících, konkrétně:

1. identifikační údaje oznamovatele podezřelého obchodu: obchodní firma (jméno a příjmení nebo název včetně odlišujícího dodatku) nebo dalšího označení, sídlo (případně i adresa k doručování), identifikační číslo, předmět podnikání dle zápisu z obchodního rejstříku nebo dle průkazu živnostenského nebo jiného podnikání (uvede se pouze ten předmět podnikání, který s oznámením souvisí) a typ povinné osoby s odkazem na příslušné ustanovení AML zákona (uvést příslušný odstavec, písmeno a bod odpovídající typu povinné osoby);

2. identifikační údaje toho, koho se oznámení týká a to následovně, pokud jde o:

- **fyzickou nepodnikající osobu:** jméno a příjmení včetně případných dalších užívaných jmen a příjmení (ve sporných případech jednoznačně rozlišit jméno a příjmení), adresa místa pobytu v ČR, případně mimo ČR a další adresy, které používá, rodné číslo nebo datum narození, místo narození, druh a číslo průkazu totožnosti, kdy a kým byl vystaven a údaje o jeho platnosti, státní příslušnost, pohlaví (není-li z dalších údajů zřejmé), popřípadě další identifikační údaje uvedené v průkazu totožnosti;

- **fyzickou podnikající osobu:** kromě údajů u fyzické nepodnikající osoby, dodatky používané v podnikání, případně obchodní firma zapsaná v obchodním rejstříku a identifikační číslo, předmět podnikání dle průkazu živnostenského oprávnění nebo dle zápisu v obchodním rejstříku a místo podnikání;
- **právníckou osobu:** obchodní firma nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, sídlo, identifikační číslo nebo obdobné číslo přidělované v zahraničí, jméno, příjmení, rodné číslo nebo datum narození a bydliště osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem, je-li statutárním orgánem nebo jeho členem právnická osoba, pak se uvede i její obchodní firma nebo název včetně odlišujícího dodatku nebo dalšího označení, sídlo, popř. místo podnikání, identifikační číslo a identifikační údaje osob, které jsou jejím statutárním orgánem nebo jeho členem, identifikační údaje většinového společníka nebo ovládající osoby;
- v případě zastoupení fyzické osoby a vždy v případě právnické osoby se uvedou identifikační údaje osoby, která jedná jménem toho, koho se oznámení týká;

3. identifikační údaje všech dalších účastníků obchodu, které má povinná osoba v době oznámení k dispozici;

4. podrobný popis předmětu a podstatných okolností podezřelého obchodu, zejména:

- důvod transakce, který účastník obchodu uvádí;
- popis použité hotovosti či jiných platebních prostředků a další okolnosti hotovostní platby;
- časové údaje;
- čísla účtů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky, ohledně kterých se oznámení podává a čísla všech účtů, na které nebo z nichž byly či mají být peníze převáděny, včetně identifikace jejich majitelů a disponentů, má-li k této informaci oznamovatel přístup;
- měnu;
- čím je obchod podezřelý;
- údaje o souvisejících obchodech
- popis chování účastníka obchodu i jeho případných společníků;
- případně i zjištěná telefonní a faxová čísla, popis a evidenční čísla dopravních prostředků;
- další informace, které by mohly mít informační význam k zúčastněným osobám či předmětné transakci, případně i další údaje, které mohou souviset s podezřelým obchodem a jsou významné pro jeho posouzení z hlediska AML/CFT prevence;
- součástí oznámení jsou kopie všech, v tomto oznámení uváděných a s předmětem oznámení souvisejících, dokladů, které má oznamovatel k dispozici;

5. upozornění na případ, kdy se oznámení týká rovněž majetku, na který se vztahují mezinárodní sankce vyhlášené za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany lidských práv nebo boje proti terorismu. Spolu s upozorněním se uvede i stručný popis tohoto majetku, údaje o jeho umístění a jeho vlastníkov, je-li oznamovateli znám. Dále se uvede informace, zda hrozí bezprostřední nebezpečí poškození, znehodnocení nebo užití tohoto majetku v rozporu se zákonem;

6. oznamovatel vždy uvede, zda a kdy byl obchod proveden či zda byl odložen, případně důvod, proč obchod byl nebo nebyl proveden. Pokud bylo splnění příkazu odloženo, povinná osoba o tom nesmí (s výjimkou zajištění majetku, na který se vztahují mezinárodní sankce a dále s výjimkou ustanovení § 40 odst. 3 AML zákona) klienta informovat (viz ustanovení o povinnosti mlčenlivosti);

7. kontaktní informace

- OPO musí obsahovat jméno, příjmení a pracovní zařazení osoby, která za povinnou osobu toto oznámení podává a možnosti spojení k přijetí pokynů od FAÚ, včetně možnosti spojení i mimo obvyklou pracovní dobu (telefon, fax, e-mail). [Pokud byla FAÚ předem nahlášena kontaktní osoba včetně příslušných možností spojení podle § 22 AML zákona, tato informace se v rámci OPO neuvádí.];
- dále OPO obsahuje datum, čas a místo podání oznámení a podpis osoby plnící oznamovací povinnost;
- v OPO se neuvádí údaje o zaměstnanci povinné osoby nebo osobě v podobném pracovněprávním vztahu, která podezřelý obchod zjistila;

[Další informace týkající se podání OPO lze nalézt například v Metodickém pokynu FAÚ č. 4 ze dne 16. 12. 2015 - Podání oznámení podezřelého obchodu jinou formou než prostřednictvím spojení MoneyWeb.]

O podání OPO povinná osoba nesmí (s výjimkou § 40 odst. 3 AML zákona) klienta informovat. [Výjimka z povinnosti mlčenlivosti podle § 40 odst. 3 AML zákona se vztahuje pouze k některým povinným osobám uvedeným v § 2 odst. 1 písm. e) – g) AML zákona.]

12 Opatření, která vyloučí zmaření nebo podstatné ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti bezodkladným splněním příkazu klienta

Splněním příkazu klienta se zde rozumí i dokončení jakéhokoli obchodu, v němž je podezření na ML/FT.

Pokud hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu, povinná osoba může splnit příkaz klienta týkající se podezřelého obchodu nejdříve po uplynutí 24 hodin od doručení OPO na FAÚ. Majetek, jehož se příkaz klienta týká, vhodným způsobem zajistí proti manipulaci, která by byla v rozporu s účelem AML zákona.

Splnění příkazu klienta se neodkládá v případě, že toto odložení není možné, nebo v případě, kdy je povinné osobě známo, že by takové odložení mohlo zmařit nebo jinak ohrozit šetření podezřelého obchodu; o splnění příkazu klienta povinná osoba ihned informuje FAÚ. Pokud obchod proběhl do doby podání OPO, sdělí povinná osoba informaci o uskutečnění obchodu přímo v tomto oznámení, pokud k uskutečnění obchodu došlo později, podá povinná osoba informaci s odkazem na podané oznámení a v ní sdělí přesný termín uskutečnění transakce.

Jestliže hrozí nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo být zmařeno nebo podstatně ztíženo zajištění výnosu z trestné činnosti nebo prostředků určených k financování terorismu a šetření podezřelého obchodu si pro složitost vyžaduje delší dobu, FAÚ může rozhodnout:

- o prodloužení doby, na kterou se odkládá splnění příkazu klienta, nejdéle však o další 2 pracovní dny, nebo
- o odložení splnění příkazu klienta nebo o zajištění majetku, který má být předmětem podezřelého obchodu, u povinné osoby, u níž se tento majetek nachází, až na dobu 3 pracovních dnů.

Výše uvedené lhůty se nevztahují na zajištění majetku, jestliže má být tento majetek zajištěn podle příslušného právního předpisu vydaného k provedení mezinárodních sankcí.

K zajištění dochází na základě příslušného sankčního předpisu, není tedy třeba (ani nepřichází v úvahu) provádět zajišťovací opatření podle AML zákona. Současně se však vždy jedná o podezřelý obchod ve smyslu § 6 odst. 2 AML zákona a je tedy povinnost podat OPO. Mlčenlivost podle § 38 odst. 1 AML zákona se v takovém případě vztahuje pouze na OPO, nikoli na skutečnost zajištění podle příslušného sankčního předpisu. Ten, koho se zajištění týká, může o něm být informován a má možnost domáhat se i soudně zrušení omezení. Může také tvrdit, že není tím, vůči komu se sankce mají uplatnit (shoda či podoba jmen, chybná identifikace, atd.). Toto zajištění není časově omezeno jako zajišťovací opatření podle § 20 AML zákona, ale trvá po celou dobu trvání sankce.

[Doplňte, konkrétní postupy a opatření včetně určení kompetencí jednotlivých úrovní řízení společnosti. Současně uveďte konkrétní případy specifické pro výkon Vaší činnosti, kdy může hrozit nebezpečí, že bezodkladným splněním příkazu klienta by mohlo dojít ke zmaření či ztížení zajištění výnosu z trestné činnosti či prostředků určených k financování terorismu. Obecně se jedná zejména o podezřelé obchody, kdy po provedení příkazu klienta se peněžní prostředky dostanou mimo možnosti sledování a případného zajištění státních orgánů ČR. V případě některých činností vykonávaných povinnými osobami (např. směnářská činnost), není odklad splnění příkazu klienta v praxi možný. Z toho důvodu je třeba zamyslet se nad způsobem poskytování služeb a z něj vyplývajících možnostmi odkladu splnění příkazu klienta.]

13 Technická a personální opatření, která zajistí provedení odkladu splnění příkazu klienta podle § 20 AML zákona a ve stanovené lhůtě splnění informační povinnosti podle § 24 AML zákona

13.1 Kontaktní osoba

[Zde uveďte konkrétní/ho zaměstnance, který/kteří je/ jsou určen/i statutárním orgánem povinné osoby k plnění oznamovací povinnosti podle § 18 AML zákona a k zajišťování průběžného styku s FAÚ. Stanovená osoba musí splňovat podmínky podle § 22 AML zákona.]

[Kontaktní osoba/osoby je/ jsou zde určena/ určeny uvedením jména, příjmení, pracovního zařazení a jsou doplněny údaje o spojení včetně telefonického a elektronického.]

[Aby se změnou kontaktní osoby nemusel být aktualizován celý SVZ, je v tomto bodu možné uvést pouze odkaz na přílohu SVZ, kde je tato kontaktní osoba určena - např. „Určení kontaktní osoby – viz příloha č. X“, a v případě potřeby bude aktualizována pouze tato příloha.]

[Za účelem splnění povinnosti informovat FAÚ o určení kontaktní osoby podle § 22 odst. 1 AML zákona, lze doporučit využití vzorového formuláře, který je k dispozici na <http://www.financnianalytickyurad.cz/kontrolni-cinnost/kontaktni-osoba.html>.]

13.2 Splnění informační povinnosti

Povinná osoba na žádost FAÚ v jím stanovené lhůtě:

- sdělí údaje o obchodech souvisejících s povinností identifikace nebo ohledně nichž FAÚ provádí šetření;
- předloží doklady o těchto obchodech nebo k nim umožní přístup pověřeným zaměstnancům FAÚ při prověřování OPO a při výkonu správního dozoru;
- poskytne informace o osobách, které se jakýmkoliv způsobem účastní předmětných obchodů.

[Zde doplňte konkrétní formu splnění informační povinnosti - podle možností konkrétní povinné osoby např. podání písemné zprávy, poskytnutí kopií dokladů, informací na elektronických záznamových médiích, předložení informací v archivované formě k pořízení kopií nebo výpisů ze strany FAÚ. Rovněž doplňte rozdělení příslušných kompetencí a odpovědnosti jednotlivých osob, resp. oddělení.]

Povinná osoba poskytne klientům před navázáním obchodního vztahu nebo provedením obchodu mimo obchodní vztah informace požadované podle ustanovení § 11 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. Tyto informace obsahují zejména obecné upozornění týkající se povinnosti povinné osoby zpracovávat osobní údaje pro účely předcházení ML/FT.

13.3 Opatření při provedení odkladu splnění příkazu klienta

Vyhlášení rozhodnutí FAÚ o odkladu splnění příkazu klienta může být provedeno ústně, telefonicky, faxem nebo elektronicky, vždy se však následně doručuje stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí.

Pokud povinná osoba oznámila FAÚ podezřelý obchod, základní lhůta odložení příkazu klienta včetně jejího prodloužení se počítá od okamžiku, kdy FAÚ oznámení přijal.

Pokud povinná osoba neoznámila FAÚ podezřelý obchod a FAÚ rozhodne o odložení splnění příkazu klienta nebo zajištění majetku, počátek lhůty je určen vyhlášením rozhodnutí FAÚ.

Povinná osoba obratem potvrdí FAÚ vykonání odložení splnění příkazu klienta, uplatnění prodloužení této lhůty nebo vykonání zajištění daného majetku a potvrdí čas, od kterého se běh této lhůty počítá.

Povinná osoba dále průběžně podává FAÚ informace o všech podstatných skutečnostech týkajících se majetku uvedeného v rozhodnutí (např. pokusy o prolomení zajištění).

Jestliže FAÚ do konce jím určené lhůty povinné osobě nesdělí, že podalo trestní oznámení, nebo před koncem lhůty zajištění zruší rozhodnutím, povinná osoba příkaz klienta může uskutečnit.

Pokud FAÚ ve stanovené lhůtě podá oznámení orgánu činnému v trestním řízení, odklad splnění příkazu klienta nebo zajištění majetku se prodlužuje o 3 pracovní dny ode dne podání předmětného trestního oznámení. O podání trestního oznámení informuje FAÚ povinnou osobu. Povinná osoba tedy provede příkaz klienta nejdříve po uplynutí lhůty 3 pracovních dnů ode dne podání trestního oznámení, ale to pouze v případě, že orgán činný v trestním řízení do konce této lhůty nerozhodne o odnětí nebo zajištění předmětu podezřelého obchodu. Lhůta 3 pracovních dní končí buď jejím uplynutím, nebo dříve, a to pokud orgány činné v trestním řízení provedou příslušná zajišťovací opatření ještě před uplynutím této lhůty. (Lhůta 3 pracovních dnů se počítá od začátku dne následujícího po dni, v němž FAÚ podalo trestní oznámení.)

[Zde doplňte konkrétní technická a personální opatření, která jste přijali za účelem zajištění provedení odkladu splnění příkazu klienta podle § 20 AML zákona a ve stanovené lhůtě splnění informační povinnosti podle § 24 AML zákona.]

V případě, že povinná osoba provede příkaz klienta proto, že odložení příkazu klienta by mohlo zmařit nebo jinak ohrozit šetření podezřelého obchodu, o splnění příkazu klienta povinná osoba vždy informuje FAÚ.

14 V případech uvedených v § 24a odst. 2 AML zákona popis doplňkových opatření k účinnému zvládnání rizika legalizace výnosů z trestné činnosti nebo financování terorismu

[V případě, že se Vás toto ustanovení týká, doplňte popis konkrétních opatření.]

15 Ustanovení o povinnosti mlčenlivosti

Smyslem povinnosti mlčenlivosti podle § 38 AML zákona je zejména:

- nerušený průběh šetření podezřelého obchodu;
- ochrana zpracovávaných a uchovávaných informací po dobu, než jsou výsledky šetření předány jinému orgánu podle § 32 AML zákona;
- zachování možnosti použití zajišťovacích opatření vůči majetku v případném následném trestním řízení;
- ochrana osob, které oznamují podezřelé obchody, před hrozbami nebo nepřátelskými činy.

Povinnost mlčenlivosti se vztahuje na:

- podání OPO a jeho šetření podle § 18 AML zákona;
- zajištění majetku podle § 20 AML zákona;
- plnění informační povinnosti podle § 24 odst. 1 AML zákona.

Povinnost mlčenlivosti se vztahuje na povinnou osobu a její zaměstnance a nezaniká převedením zaměstnanců povinné osoby na jinou práci, skončením jejich pracovněprávního nebo jiného smluvního vztahu k povinné osobě, ani tím, že by povinná osoba přestala vykonávat činnosti uvedené v § 2 AML zákona.

O skutečnostech, které podléhají mlčenlivosti, je povinen zachovávat mlčenlivost každý, kdo se o nich dozví.

[V případě potřeby zpracujte výjimky z povinnosti mlčenlivosti uvedené v § 39 AML zákona.]

16 Ustanovení o zajišťování školení zaměstnanců

Povinná osoba zajistí nejméně jedenkrát v průběhu 12 kalendářních měsíců proškolení zaměstnanců, kteří se mohou při výkonu své pracovní činnosti setkat s podezřelými obchody a proškolení všech zaměstnanců před zařazením na taková pracovní místa.

Školení povinná osoba zajistí, a odpovídá za jeho provedení, také pro osoby, které se na předmětu činnosti povinné osoby podílejí na základě jiné než pracovní smlouvy, pokud se tyto osoby mohou při výkonu své činnosti setkat s podezřelými obchody.

Obsahem školení je zejména typologie a znaky podezřelých obchodů, požadavky stanovené povinnou osobou pro provádění identifikace a kontroly klienta, postupy pro zjišťování rizikových faktorů klienta a postupy při zjištění podezřelého obchodu. *[Do obsahu školení je vhodné zejména zařadit SVZ, příp. jeho aktualizované části, nebo obsah hodnotící zprávy, pakliže je vypracována.]* Povinná osoba obsah školení průběžně doplňuje a aktualizuje.

[Zde doplňte konkrétní formu, jakou probíhají vstupní a periodická školení včetně přijatých opatření, díky nimž jsou řádně a včas proškoleny všechny osoby, kterým musíte zajistit školení podle § 23 AML zákona. Rovněž uveďte, jaká konkrétní osoba či oddělení povinné osoby odpovídá za obsah, provedení a evidenci školení. Pokud se na předmětu činnosti podílejí další osoby na základě jiné než pracovní smlouvy, které mohou a ovšem také

nemusí být povinnými osobami, doplňte zde formu, jakou jsou tyto obeznámeni s Vašimi vnitřními předpisy a formu jejich školení.]

Povinná osoba vede evidenci o účasti a obsahu školení, a to nejméně po dobu 5 let od jejich konání. Jejich provedení prokazuje elektronickým záznamem z e-learningu, příp. originály prezenčních listin. [Zde uveďte konkrétní způsob.]

17 Ustanovení o vypracování hodnotících zpráv povinné osoby

[Pokud jste institucí, nad níž vykonává dohled ČNB, doplňte příslušné ustanovení.]

Povinná osoba nejméně jednou za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců vypracuje zprávu hodnotící činnost povinné osoby v oblasti AML/CFT prevence, a to nejpozději do konce čtvrtého kalendářního měsíce následujícího po konci období, za které je zpracována.

V této hodnotící zprávě povinná osoba zhodnotí zda:

- postupy a opatření, které povinná osoba uplatňuje v oblasti AML/CFT prevence, jsou dostatečně účinné;
- byly v oblasti AML/CFT prevence v uplynulém období zjištěny nedostatky a jaká rizika z toho mohou pro povinnou osobu plynout, včetně návrhů na nápravu zjištěných nedostatků.

Má-li povinná osoba statutární orgán, projedná tento orgán hodnotící zprávu nejpozději do 4 měsíců po konci období, za které je zpracována, a vyjádří se ke zjištěným nedostatkům a návrhům v ní obsaženým. Má-li povinná osoba dozorčí radu, správní radu nebo kontrolní komisi, plní tyto úkoly také tento orgán. V případě pobočky, organizační složky nebo provozovny instituce plní tyto povinnosti její vedoucí.

18 Závaznost a účinnost

Povinná osoba neustále sleduje vývoj a změny v oblasti boje proti ML/FT (tj. zákony, vyhlášky, nařízení vlády apod.) a trendy ve vývoji rizik spojených s touto oblastí. Příslušné předpisy zveřejňuje FAÚ na stránkách <http://www.financnianalytickyurad.cz/> a ČNB na www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/legislativni_zakladna. Stránky jsou pouze informativní a předpokládá se aktivní činnost povinné osoby.

V případě, že dojde ke změnám ve zmíněných předpisech, případně jsou uvedeny do platnosti předpisy nové, povinná osoba uvede obsah tohoto dokumentu do souladu s těmito předpisy a rovněž zabezpečí proškolení všech osob, kterých se takové změny dotýkají. Obdobně, k nově detekovaným rizikům povinná osoba přijímá nezbytná doplňková opatření k jejich zmírnění.

[Pokud jste povinnou osobou podle § 2 odst. 1 písm. a) až d) a h) AML zákona, SVZ včetně písemného hodnocení rizik na tomto místě schvaluje statutární orgán. SVZ musí vždy obsahovat informaci pro koho je závazný a k jakému datu je účinný.]